

01/05

Uitspraak op het bezwaar van de heer [...] [bezwaarde]

1. De procedure

- 1.1 Op 3 januari 2005 is bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen binnengekomen de brief van 24 december 2004 van [bezwaarde], waarmee hij bezwaar maakt tegen een gedeelte van de inhoud van de uitgave het Dienstboek "Een proeve, deel II, Leven, Zegen en Gemeenschap".
- 1.2 Het generale college zal, gelet op het bepaalde in artikel 20-2 van de Generale regeling kerkelijke rechtspraak, dadelijk een beslissing geven.

2. Beoordeling

- 2.1 Volgens het bepaalde in ordinantie 12-3-1 kan door een kerkelijk lichaam, een ambtsdrager, iemand die in een dienst is gesteld of een functie vervult, of iemand die is ingeschreven in een van de registers van een gemeente bezwaar worden ingediend tegen een besluit van een ander kerkelijk lichaam. Ingevolge ordinantie 12-3-3 wordt onder een besluit mede verstaan een handeling of een verzuim.
- 2.2 Naar het oordeel van het generale college kan een gedeelte van de inhoud van een uitgave niet worden opgevat als een voor bezwaar vatbaar besluit van een kerkelijk lichaam als bedoeld in ordinantie 12-3-1. Evenmin is sprake van een handeling of verzuim in de zin van ordinantie 12-3-3. Het feit dat het betreffende gedeelte van de inhoud [bezwaarde] niet welgevallig is, doet daaraan niet af.
- 2.3 Derhalve dient bezwaarde niet-ontvankelijk te worden verklaard in zijn bezwaar.
- 2.4 Daarmee wordt geen oordeel gegeven ten aanzien van het door [bezwaarde] ingediende gravamen; daarvoor is een ander tot oordelen bevoegd orgaan aanwezig.

3. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- verklaart [bezwaarde] niet-ontvankelijk in zijn bezwaar;
- bepaalt dat de kosten voor de behandeling van het bezwaar, voorzover het generale college betreffende, komen voor rekening van de Kerk.

Aldus gewezen op 31 maart 2005

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mr H.W.A. Haeck, prof.mr J. van Baars, ds J. Vroegindeweij en ds W. Nawijn.

02/05

Uitspraak op het beroepschrift van [appellanten].

1. De procedure

- 1.1 Het generale college heeft kennisgenomen van
- de brief van 3 januari 2005, ingekomen op 5 januari 2005, van [appellanten];
  - de brief van de kerkenraad van wijkgemeente [...] [verweerder] van 28 februari 2005, ingekomen op 2 maart 2005, inhoudend de reactie op het beroepschrift;
  - een brief van [appellant G.] van 6 mei 2005, ingekomen op 10 mei 2005, ter aanvulling op het bezwaarschrift;
  - de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Gelderland, alsmede de op de zaak betrekking hebbende stukken die het regionale college ter beschikking stonden
- 1.2 Partijen hebben niet verzocht te worden gehoord en het generale college heeft geen aanleiding gevonden hiertoe ambtshalve over te gaan.

2. Ontvankelijkheid

- 2.1. Het beroepschrift is tijdig ingediend; derhalve zijn [appellanten] ontvankelijk in hun beroep.

3. Het bestreden besluit, de gronden van het beroep en de reactie van de kerkenraad

- 3.1 [Appellanten] hebben bezwaar gemaakt tegen een besluit van [verweerder] tot goedkeuring van een wijziging van de plaatselijke regeling en een bijbehorende overeenkomst.
- 3.2 Appellanten zijn van mening dat het onjuist is dat zij door het regionale college niet-ontvankelijk zijn verklaard wegens termijnoverschrijding. De behandeling van de bij [verweerder] ingediende bezwaren is door [verweerder] opgeschort vanwege een bijzondere visitatie. De voortgang van het overleg tussen [appellanten] en [verweerder] is hierdoor vertraagd, zodat de verdere behandeling door [verweerder] steeds werd uitgesteld. Na de periode van uitstel is beroep aangetekend bij het regionale college, aldus [appellanten]. In de tweede plaats beklagen [appellanten] zich erover dat het regionale college niet is ingegaan op hun bezwaar tegen het ontbreken van een correctie van de getalsverhouding in de plaatselijke regeling. In de derde plaats voeren [appellanten] aan dat er sprake is van belangenverstrengeling tussen [verweerder] en het regionale college, onder meer omdat collegelid mr [...] als gedelegeerd kerkvoogd deel uitmaakte van [verweerder] op het moment van de besluitvorming rond de aanpassing van de kerkvoogdij.
- 3.3 [Verweerder] stelt dat er op het terrein van de plaatselijke regelingen reeds vanaf juni 2004 overleg gaande is tussen vertegenwoordigers van de wijkkerken om te komen tot een gezamenlijke plaatselijke regeling en dat het eerste concept van deze nieuwe regeling inmiddels in de kerkenraadsvergaderingen van alle hervormde (wijk)gemeenten ter tafel is geweest. [Verweerder] hoopt in de loop van maart 2005 een definitief voorstel aan de kerkenraden te kunnen voorleggen.

4. Beoordeling

- 4.1 Krachtens het bepaalde in de vóór 1 mei 2004 geldende ordinantie 19-9-1 van de kerkorde van de Nederlandse Hervormde Kerk dienden bezwaren te worden ingediend binnen dertig dagen na de dagtekening van het bestreden besluit, danwel binnen dertig dagen na de dag waarop bezwaarde van dat besluit redelijkerwijs kennis had kunnen nemen. In de thans geldende kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland is dat niet anders.
- 4.2 Nu vaststaat dat [appellanten] reeds op 10 juli 2003 kennis droegen van het besluit, maar eerst op 29 april 2004 bezwaar daartegen hebben ingediend, dient de uitspraak van het regionale college dat zij niet-ontvankelijk zijn in hun bezwaar te worden bevestigd. Aan de voorgeschreven termijn waarbinnen bezwaar kan worden ingediend, dient in verband met de rechtszekerheid strikt de hand worden gehouden. Dat getracht is de bezwaren door middel van overleg uit de weg te ruimen levert geen verschoonbare termijnoverschrijding op. Het is mogelijk een bezwaarschrift in te dienen binnen de termijn en uitstel te vragen voor de motivering daarvan.
- 4.3 Nu het regionale college, gezien de niet-ontvankelijk verklaring van [appellanten], geen inhoudelijk oordeel heeft gegeven, slaagt het beroep op een eventuele belangenverstrengeling reeds om die reden niet. Het regionale college is immers niet toegekomen aan een toetsing van het bestreden besluit als zodanig. Het generale college ziet, gelet op de in 4.2 vermelde vaststaande feiten, geen aanleiding te veronderstellen dat het regionale college in een gewijzigde samenstelling tot een ander oordeel zou zijn gekomen.

4.4 Voorzover [appellanten] met hun brief van 6 mei 2005 beogen bezwaar te maken tegen besluiten betreffende (goedkeuring van) de nieuwe plaatselijke regeling, wordt overwogen dat die bezwaren de omvang van deze zaak te buiten gaan. Het staat [appellanten] vrij terzake een bezwaarschrift in te dienen bij het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen.

5. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- bevestigt de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Gelderland d.d. 6 december 2004;
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak, voorzover het generale college betreffende, komen voor rekening van de kerk.

Aldus gewezen op 15 juni 2005 door

mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J. Vroegindeweij en ds J.C. Fockens.

15/04 en 04/05

Uitspraak op het beroepschrift van [...] [appellanten I], dat zij hebben ingediend “namens x-aantal gemeenteleden” (15/04)
en
de beroepschriften van [...] [appellanten II] (04/05)

1. De procedure

M.b.t. 15/04:

- 1.1 Bij brief van 30 augustus 2004 (ingekomen op 9 september 2004) hebben [appellanten I] beroep ingesteld tegen de op 9 augustus 2004 verzonden uitspraak van het Regionale College voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Zeeland.
- 1.2 Het breed moderamen van de klassicale vergadering van [...] [verweerder] heeft bij brief van 9 oktober 2004 op het beroepschrift gereageerd.
- 1.3 Bij brief van 2 november 2004 hebben [appellanten I] gerepliceerd, waarna [verweerder] in de gelegenheid is gesteld te dupliceren. [Verweerder] heeft daarvan geen gebruik gemaakt.
M.b.t. 04/05:
- 1.4 Op 19 januari 2005 zijn bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen binnengekomen een brief van [appellanten II], waarmee zij beroep instellen tegen de uitspraak van het Regionale College voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Zeeland (door het generale college ontvangen op 23 december 2004).
M.b.t. 15/04 en 04/05:
- 1.5 Het generale college heeft bij brief van 15 maart 2004 bij [appellanten] geïnformeerd of zij het beroep wensen te handhaven, nu dit college uitspraak heeft gedaan in het beroep van [verweerder] tegen de beslissing van de (voormalige) hervormde Commissie voor de tussentijdse beëindiging van de ambtsbediening van een predikant voor gewone werkzaamheden ex ordinantie 13-30 HKO (rolnr. 08/04). Daarbij is [appellanten] tevens verzocht het belang bij een eventuele handhaving van het beroep aan te geven.
- 1.6 Bij brief van 6 april 2005 hebben [appellanten II] meegedeeld dat zij hun beroepschrift wensen te handhaven omdat zij voor de belangen van hun gemeente willen opkomen en de rol die [verweerder] heeft gespeeld in de procedure rond ds [...] bekritisieren en verwerpelijk vinden; [appellanten I] hebben bij brief van 8 april 2005 aangegeven dat zij er belang aan hechten dat het generale college zich erover uitsprekt in hoeverre het optreden van [verweerder] en de meerderheid van de kerkenraad correct is geweest na de uitspraak van de Commissie 13-30.
- 1.7 Het generale college heeft besloten de zaken gevoegd te beoordelen.

2. De beoordeling

- 2.1 In zowel 15/04 als 04/05 is het beroep tijdig ingesteld.
- 2.2 Het generale college heeft in zijn uitspraak van 31 januari 2005 de beslissing van de commissie als bedoeld in ordinantie 13-30 HKO van 28 april 2004 vernietigd en ds [...] per 1 juni 2005 losgemaakt van de hervormde gemeente te [...]; het college kwam tot het oordeel dat er geen reëel perspectief is op een wezenlijke verbetering in de betrekkingen en dat er aldus sprake is van een situatie waarin de predikant de gemeente niet langer met stichting kan dienen.
- 2.3 Daarbij heeft het generale college voorop gesteld dat een beslissing tot losmaking van de band tussen een gemeente en haar predikant geen oordeel inhoudt over de vraag of en in hoeverre de predikant ten aanzien van de verbreking van die band een verwijt treft.
- 2.4 Het generale college heeft in zijn uitspraak tevens aangegeven dat het ervan uitgaat dat [verweerder] zal bevorderen dat de betrekkingen tussen de predikant en de gemeente op waardige wijze zullen worden beëindigd.
- 2.5 Nu de band tussen de predikant en de gemeente is losgemaakt, is het generale college van oordeel dat [appellanten] geen belang hebben bij de voortzetting van de behandeling van hun beroep. Het generale college merkt het belang van het achteraf beoordelen of het handelen van [verweerder] danwel de kerkenraad al dan niet correct of verwerpelijk is geweest, niet aan als een belang dat voortzetting van de procedures kan rechtvaardigen. Dat alle betrokkenen er belang bij hebben dat een basis gevonden kan worden om een herstel van het wederzijds vertrouwen in de gemeente te bevorderen, naar [appellanten] stellen, vormt evenmin een grond voor voortzetting van de behandeling van het beroep.
- 2.6 Het bovenstaande leidt ertoe dat [appellanten] bij gebrek aan belang niet-ontvankelijk dienen te worden verklaard in hun beroep. Aan het verzoek om te worden uitgenodigd voor een gesprek is derhalve de grond komen te ontvallen.

3. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- verklaart [appellanten] niet-ontvankelijk in hun beroep;
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van de zaak, voorzover het generale college betreffende, komen voor rekening van de Kerk.

Aldus gewezen op 15 juni 2005

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mr G.H. Bunt, mw mr K.M. Makkinga, ds J. Vroegindeweyj, ds W. Nawijn.

05/05

Uitspraak op het verzoek van de hervormde gemeente te [...] om toepassing van ordinantie 13-30-16 van de kerkorde der Nederlandse Hervormde Kerk

1. De procedure

- 1.1 Bij brief van 24 april 2004 heeft de hervormde gemeente te [...] (hierna: de gemeente) het breed moderamen van de generale synode der Nederlandse Hervormde Kerk (hierna: BM-GS NHK) verzocht om met gebruikmaking van ordinantie 13-30-16 van de kerkorde der Nederlandse Hervormde Kerk (hierna: HKO) te bepalen dat een deel van de wachtgeldregeling ten behoeve van de van de gemeente per 16 januari 2004 losgemaakte predikant zal worden vergoed door de raad voor de predikantstraktementen en –pensioenen. Die brief is, blijkens het daarop voorkomende datumstempel, bij het BM-GS NHK ingekomen op 27 april 2004.
- 1.2 Bij brief van 20 januari 2005, bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen ingekomen op 20 januari 2005, heeft het breed moderamen van de Protestantse Kerk in Nederland (hierna: BM-GS PKN) het generale college verzocht de behandeling van dit verzoek over te nemen en daarop te beslissen.
- 1.3 Bij brief van 16 maart 2005 heeft het college van kerkrentmeesters van de gemeente desgevraagd de financiële gegevens van de gemeente aan het generale college toegezonden.
- 1.4 Op 18 juli 2005 is bij het generale college ingekomen een afschrift van de aan de gemeente gerichte brief van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken in Zuid-Holland met betrekking tot de vervulling van de door de losmaking van de predikant ontstane vacature.
- 1.5 In september 2005 heeft het generale college desgevraagd informatie ontvangen van de Beleidscommissie Predikanten van de Protestantse Kerk in Nederland over de wijze waarop ordinantie 13-30-16 HKO placht te worden toegepast.
- 1.6 Op 26 oktober 2005 is gehoord, namens de Beleidscommissie Predikanten, drs P.D.E..
- 1.7 Vervolgens is het onderzoek gesloten.

2. Bevoegdheid van het generale college en toepasselijk recht

- 2.1 Op grond van ordinantie 13-30-16 HKO – voorzover hier van belang – berustte de bevoegdheid om te bepalen welk gedeelte van het na losmaking aan de predikant uit te keren wachtgeld ten laste van de gemeente blijft, in beroep bij het BM-GS NHK.
- 2.2 Ingevolge overgangsbepaling 42 bij de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland (hierna: de PKO) heeft het BM-GS NHK zijn werkzaamheden op 30 april 2004 beëindigd.
- 2.3 Ingevolge ordinantie 3-20-5 PKO juncto artikel 11 lid 2 en lid 7 van de bij de PKO behorende Generale regeling voor de kerkelijke rechtspraak berust de in overweging 2.1 bedoelde bevoegdheid in beroep met ingang van 1 mei 2004 bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen. Een overgangsregeling voor verzoeken met betrekking tot toepassing van die bevoegdheid die vóór 1 mei 2004 zijn ingediend is niet getroffen.
- 2.4 Het generale college is daarom bevoegd van het verzoek van de gemeente kennis te nemen.
- 2.5 Ingevolge overgangsbepaling 263 bij de PKO, aanhef en tweede liggend streepje, zal het generale college de zaak wat betreft de inhoud beoordelen met toepassing van de bepalingen van ordinantie 13-30 HKO.

3. Feitelijke achtergronden

- 3.1 Bij besluit van de commissie ex ordinantie 13-30 HKO van 10 oktober 2003 is bepaald dat de band tussen wijkgemeente C. van de gemeente en haar predikant per 16 november 2003 wordt losgemaakt.
- 3.2 Bij beslissing van het BM-GS NHK van 10 december 2003 is dit besluit bevestigd, met dien verstande dat de ingangsdatum van de losmaking is bepaald op 16 januari 2004.
- 3.3 Op grond van ordinantie 13-30-12 juncto 13-30-15 HKO werd de gemeente uit hoofde van die beslissing verplicht tot uitkering van wachtgeld aan de losgemaakte predikant gedurende een periode van drie jaren, ingaande 1 februari 2004, ten bedrage van 100% over het eerste, 80% over het tweede en 60% over het derde jaar, met dien verstande dat de periodieke leeftijdsverhogingen aan de gemeente worden vergoed vanwege de landelijke Kerk, destijds de raad voor de predikantstraktementen en –pensioenen.

4. De gronden van het verzoek

- 4.1 De gemeente heeft aan het verzoek ten grondslag gelegd dat wijkgemeente C. reeds vanaf juni 2001 – tengevolge van de ziekmelding voor onbepaalde tijd van de predikant – zonder herder en leraar functioneert, dat de wijkgemeente – tengevolge van de wachtgeld-verplichtingen jegens de losgemaakte predikant – om financiële redenen niet in staat is een nieuwe predikant te beroepen zolang die verplichtingen onverkort voortduren en dat het essentieel is voor het

voortbestaan van de wijkgemeente dat op korte termijn met het beroepingswerk kan worden aangevangen, mede in verband met de toename van het aantal pastorale eenheden tengevolge van de toevoeging van een nieuwe Vinexlocatie aan de wijkgemeente.

5. Beoordeling

- 5.1 Ingevolge ordinantie 13-30-16 HKO kan in bijzondere gevallen worden bepaald dat de landelijke Kerk – destijds de raad voor de predikantstraktementen en –pensioenen en gehoord die raad – een groter gedeelte van het wachtgeld dan de in overweging 3.3 bedoelde periodieke verhogingen aan de gemeente vergoedt.
- 5.2 Ingevolge overgangsbepaling 132 behorende bij de PKO, juncto artikel 2 lid 1 en lid 3 van de bij de PKO behorende Generale regeling voor de predikantstraktementen is de Beleidscommissie Predikanten met ingang van 1 mei 2004 het tot uitvoering van de wachtgeldregeling aangevozen orgaan van de landelijke Kerk.
- 5.3 Uit de in overweging 1.5 bedoelde informatie is gebleken dat tot 1 mei 2004, in geval van honorering van verzoeken om toepassing van ordinantie 13-30-16, door het BM-GS NHK (danwel, in eerste aanleg, door de commissie ex ordinantie 13-30 NHK) placht te worden bepaald dat 80% van het wachtgeld dat voor rekening van de (wijk)gemeente komt wordt vergoed vanwege de landelijke Kerk met ingang van één maand voor de datum van bevestiging van een nieuwe predikant op de betrokken predikantsplaats.
- 5.4 Namens de Beleidscommissie Predikanten is op 26 oktober 2005 meegedeeld dat de tot 1 mei 2004 in de Nederlandse Hervormde Kerk gevolgde gedragslijn naar haar mening ook in deze zaak kan worden gevolgd.
- 5.5 Het generale college volgt dit advies.

6. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- bepaalt dat 80% van het wachtgeld dat voor rekening van de (wijk)gemeente komt wordt vergoed vanwege de landelijke Kerk met ingang van één maand voor de datum van bevestiging van een nieuwe predikant op de betrokken predikantsplaats;
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak, voorzover het generale college betreffende, komen voor rekening van de Kerk.

Aldus gewezen op 26 oktober 2005

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J.C. Fockens, ds J. Vroegindewij

05/05 H

Uitspraak op het verzoek van het college van kerkrentmeesters van de hervormde gemeente te [...].

1. De procedure

- 1.1 Bij brief van 24 februari 2006, bij het generale college ingekomen op 25 april 2006, heeft het college van kerkrentmeesters van de hervormde gemeente te [...] (hierna: het college van kerkrentmeesters) verzocht om een eenmalige bijdrage in kosten voor gastpredikanten en extra ondersteuning in het pastoraat, omdat er geen profijt kan worden getrokken uit de in de uitspraak van het generale college van 26 oktober 2005 toegewezen tegemoetkoming in het wachtgeld.
- 1.2 Het generale college heeft deze brief aanvankelijk ter behandeling doorgezonden naar de Beleidscommissie Predikanten en het college van kerkrentmeesters dienovereenkomstig bericht.
- 1.3 Nadere bestudering van de brief van 24 februari 2006 gaf het generale college aanleiding deze, gezien de aard van het daarin gedane verzoek, aan te merken als een verzoek om herziening van de uitspraak van 26 oktober 2005.
- 1.4 Het generale college heeft het college van kerkrentmeesters bij brief van 22 mei 2006 bericht dat het de behandeling van de brief van 24 februari 2006 op zich zal nemen.

2. Beoordeling van het verzoek

- 2.1 Ingevolge ordinantie 12-11 is het generale college bevoegd tot herziening van een zaak over te gaan indien het inzake een uitspraak waartegen geen beroep meer mogelijk is feiten en omstandigheden ontmoet waarmee geen of onvoldoende rekening is gehouden en welke, indien deze in aanmerking waren genomen, naar de mening van het generale college tot een andere uitspraak aanleiding zouden hebben gegeven.
- 2.2 Hetgeen het college van kerkrentmeesters in zijn brief van 24 februari 2006 aanvoert, namelijk dat zijn aanvraag al dateert van 24 april 2004, dat de gemeente in het laatste jaar van de "losmaking" zit als gevolg van het feit dat de procedure pas kortgeleden is afgerond, dat de beroepsprocedure pas onlangs gestart kon worden en dat de gemeente daardoor nauwelijks profijt kan trekken uit de toezegging van het generale college, wordt door het generale college niet aangemerkt als feiten en omstandigheden in de zin van voornoemde bepaling. Immers, het tijdsverloop was het generale college bij het nemen van zijn beslissing bekend.
- 2.3 De stelling van het college van kerkrentmeesters dat de gemeente buiten haar schuld geen gebruik kan maken van de in de uitspraak van 26 oktober 2005 neergelegde beslissing met betrekking tot het wachtgeld kan evenmin leiden tot herziening van die uitspraak. Het college van kerkrentmeesters heeft eerst na de beëindiging van de behandeling van het hoger beroep in de losmakingsprocedure zijn verzoek om toepassing van ordinantie 13-30-16 HKO ingediend. Had het dit verzoek in die procedure meegenomen, dan had daarop kunnen worden beslist in de einduitspraak van 10 december 2003 in die procedure en zou het college niet zijn geconfronteerd met vertragingen als gevolg van de overgangssituatie waarmee de Kerk in 2004 te maken had.
- 2.4 Gezien het bovenstaande dient het verzoek om herziening van de uitspraak van 26 oktober 2005 dan ook te worden afgewezen.

3. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- wijst het verzoek van het college van kerkrentmeesters van de hervormde gemeente te [...] als neergelegd in de brief van 24 februari 2006, door het generale college aangemerkt als een verzoek om herziening van zijn uitspraak van 26 oktober 2005, af.
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak, voorzover het generale college betreffende, komen voor rekening van de Kerk.

Aldus gewezen op 29 juni 2006

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J.C. Fockens, ds J. Vroegindewij.

06/05

Uitspraak op het beroepschrift van ds [...] [appellant]1. De procedure

- 1.1 Bij brief van 28 april 2004 heeft ds R., destijds directeur van de Bond van Nederlandse Predikanten, beroep ingesteld bij de commissie van beroep voor de traktementen en pensioenen, namens [appellant] tegen het besluit van 13 april 2004 van de raad voor de predikantstraktementen en –pensioenen van de Nederlandse Hervormde Kerk (hierna: de raad) om inzake het invaliditeitspensioen van [appellant] geen gebruik te maken van de hardheidsclausule krachtens artikel 53 lid 2 van de generale regeling voor de predikantpensioenen bij de kerkorde van de Nederlandse Hervormde Kerk (hierna: de hervormde generale regeling).
- 1.2 Op dit beroepschrift volgt geen reactie.
- 1.3 Op 28 januari 2005 richt mevrouw mr A. zich namens [appellant] tot het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen (hierna: het generale college), met het verzoek om het beroepschrift van 28 april 2004 alsnog in behandeling te nemen.
- 1.4 Op 16 februari 2005 wordt door de commissie van beroep voor de traktementen en pensioenen het beroepschrift ter behandeling overgedragen aan het generale college.
- 1.5 Bij brief van 14 maart 2005, ingekomen bij het generale college op 15 maart 2005, heeft het hoofd bureau predikanten, onder toezending van het besluit van de raad van 13 april 2004, op het beroepschrift van [appellant] gereageerd.
- 1.6 De mondelinge behandeling van het beroepschrift heeft plaatsgehad op 26 oktober 2005. Aanwezig waren:
- mr J.R., raadsman van [appellant];
  - drs P.D.E., namens de Stichting Pensioenfonds voor de Predikanten in de Protestantse Kerk in Nederland (de rechtsopvolger van de raad).
- 1.7 Na de mondelinge behandeling heeft het generale college een brief ontvangen van mr J.R. van 28 oktober 2005. Hierin heeft hij aangegeven ten onrechte geen kennis te hebben kunnen nemen van het dossier rond de losmaking, dat naar zijn stelling in de procedure is ingebracht. Naar aanleiding daarvan heeft het generale college mr R. medegedeeld dat het generale college zijn beslissing niet zal baseren op het dossier inzake de procedure ex ordinantie 13-30 van de kerkorde van de Nederlandse Hervormde Kerk (hierna: HKO). Met betrekking tot de brief van 21 november 2001, waarmee de Provinciale Synode de losmakingsprocedure toentertijd in gang heeft gezet en welke ter zitting is vermeld om verduidelijking te vragen over de ter zitting gedane mededeling dat [appellant] een missie had om haar werk in de gemeente voort te zetten, is mr R. bij brief van het generale college van 29 december 2005 in de gelegenheid gesteld om daarop alsnog te reageren. Van deze gelegenheid heeft mr R. geen gebruik gemaakt.
2. Feiten en historische achtergrond
- 2.1 Begin 1993 openbaart zich bij [appellant] een chronische ziekte (multiplesclerose). Haar specialist adviseert haar voor 80% te gaan werken. Gedeeltelijke afkeuring in het ambt van predikant is dan nog niet mogelijk. Zij kiest ervoor om zo goed mogelijk fulltime te blijven werken.
- 2.2 Op 16 juni 1999 wendt [appellant] zich tot de raad in verband met een komende wijziging van ordinantie 13 HKO. Ingevolge deze regeling zal gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid en gedeeltelijke uitkering mogelijk worden gemaakt. Gezien de bij haar geconstateerde ziekte legt zij de raad de vraag voor of er een mogelijkheid is om aanspraak te maken op de oude regeling, zoals die gold op het moment dat deze ziekte zich bij haar kenbaar maakte, ook als in de komende jaren gedeeltelijke afkeuring noodzakelijk blijkt. Bij brief van 16 juni 2000 beantwoordt de raad die brief in die zin dat te zijner tijd aan de raad en aan de synode zal worden verzocht om bij het vaststellen van het invaliditeitspensioen rekening te mogen houden met het bepaalde in artikel 53 lid 2 van de hervormde generale regeling voor de predikantpensioenen.
- 2.3 In september 2003 wordt [appellant] voor 40% afgekeurd, waarna zij zich bij brief van 19 september 2003 wendt tot de raad om toepassing te geven aan artikel 53 lid 2 van de hervormde generale regeling.
- 2.4 Bij brief van 6 januari 2004 wordt negatief op dit verzoekschrift beslist, waarna zij zich bij brief van 14 januari 2004 nogmaals tot de raad wendt met het verzoek om de beslissing van 6 januari 2004 in heroverweging te nemen.
- 2.5 Bij brief van 13 april 2004 wordt ook het verzoek om het besluit van 6 januari 2004 in heroverweging te nemen afgewezen.

3. Het bestreden besluit en de inhoud van het beroep

- 3.1 Samengevat beroept [appellant] zich op de brief van 16 juni 2000. Door haar is aangevoerd dat zij op grond van de toezeggingen in deze brief erop mocht vertrouwen dat zij ook na de wijziging van ordinantie 13 HKO aanspraak zou kunnen blijven maken op de oude afkeuringsregeling, die – naar zij stelt – zou neerkomen op een volledig invaliditeitspensioen.
- 3.2 Bij besluit van 13 april 2004 heeft de raad het verzoekschrift om heroverweging van het besluit van 6 januari 2004 afgewezen. De raad is van oordeel dat de inhoud van de brief van 16 juni 2000 een beperktere strekking heeft dan [appellant] stelt. Volgens de raad is aan het gestelde in deze brief volledige uitvoering gegeven, door na de gedeeltelijke afkeuring van [appellant] haar verzoek aan de raad voor te leggen met de vraag het bepaalde in artikel 53 lid 2 in overweging te nemen.
- 3.3 Dit is in eerste instantie aan de orde geweest in de vergadering van de raad van 5 november 2003 en heeft geleid tot het besluit van 6 januari 2004. In de heroverweging is het verzoek nogmaals aan de orde geweest. De raad heeft het verzoek afgewezen op grond van het feit dat er niet voldaan is aan de krachtens artikel 53 lid 2 te stellen voorwaarde dat sprake moet zijn van een zeer bijzonder geval dat leidt tot een grove onbillijkheid.
- 3.4 In beroep heeft [appellant] aangevoerd dat de gebruikte formulering van de raad in de brief van 16 juni 2000 meer is dan een formele belofte om artikel 53 lid 2 te zijner tijd te overwegen. Zij is van oordeel dat uit de brief kan worden afgeleid dat de raad zelf het in 2000 billijk vond het verzoek te honoreren en dat dit de reden voor haar is geweest zich juist op grond van deze reactie/toezegging niet al in 1999 te laten keuren.

4. Beoordeling

- 4.1 Op grond van hetgeen bij de mondelinge behandeling als ook uit de stukken is gebleken, komt het generale college tot het oordeel dat in de brief van 16 juni 2000 geen ondubbelzinnige toezegging is gedaan dat artikel 53 lid 2 van de hervormde generale regeling in geval van een verzoek van [appellant] zal worden toegepast. In deze brief kan niet meer worden gelezen dan dat, in geval van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid en daarmee samenhangend gedeeltelijk invaliditeitspensioen, [appellant] een beroep zou kunnen doen op de hardheidsclausule van artikel 53 lid 2 van de hervormde generale regeling. Daarmee is niet beoogd bij voorbaat vast te stellen dat een dergelijk beroep zal worden gehonoreerd. Er is dus geen sprake van dat vertrouwen is gewekt dat het gedeeltelijke invaliditeitspensioen in het geval van [appellant] zou worden omgezet in een volledig invaliditeitspensioen.
- 4.2 Het college leidt voorts uit de aangevoerde feiten en omstandigheden af dat [appellant] op grond van hetgeen zich voor haar gedeeltelijke arbeidsongeschiktheidsverklaring heeft voorgedaan ook niet de verwachting heeft kunnen krijgen dat een beroep op de hardheidsclausule zou worden gehonoreerd. Zij heeft in haar gezondheidstoestand in 1999 geen aanleiding gezien zich te laten keuren. Bovendien is het daarbij de vraag of zij dan wel volledig zou zijn afgekeurd, mede gezien het feit dat daarvan in ieder geval in 2003 (nog) geen sprake was. Ook de overige argumenten die door [appellant] zijn aangevoerd op grond waarvan zij de verwachting stelt te hebben gekregen dat een beroep op de hardheidsclausule zou worden gehonoreerd, acht het generale college van onvoldoende gewicht om te oordelen dat de raad het beroep op de hardheidsclausule, welke alleen in zeer uitzonderlijke situaties wordt toegepast, had dienen te honoreren.
- 4.3 Bovendien moet voor een geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel voldaan zijn aan het zogeheten dispositievereiste. {Appellant} heeft in dit geval niet aannemelijk gemaakt dat zij op het (vermeende) vertrouwen heeft gehandeld. Ook heeft het generale college niet kunnen vaststellen dat zij door dit vertrouwen in een nadelige(r) positie geraakt.
- 4.4 In algemene zin merkt het generale college op dat de raad bij de beoordeling van de vraag of toepassing kan of moet worden gegeven aan artikel 53 lid 2 van de hervormde generale regeling een grote mate van beleidsvrijheid heeft. De kerndoelstelling van artikel 53 lid 2 is te omschrijven als het bieden van oplossingen in zeer bijzondere gevallen, die leiden tot grove onbillijkheid als deze hardheidsclausule niet wordt toegepast. Daarvan is het generale college niet gebleken. In vergelijkbare gevallen wordt immers dezelfde regeling toegepast, leidend tot een vergelijkbaar gedeeltelijk invaliditeitspensioen. Dat in haar geval sprake is van zodanig bijzondere omstandigheden dat niet-toepassing hiervan leidt tot grove onbillijkheid, is door [appellant] niet aangetoond.
- 4.5 Het generale college acht daarbij mede van belang dat voor de beoordeling van haar verzoek een zorgvuldige interne procedure is toegepast, daaruit bestaande dat het verzoek niet op directieniveau is afgehandeld, maar na beslissing van het bestuur, in casu de voltallige raad. Uit deze interne procedure kan overigens eveneens worden afgeleid dat het niet aannemelijk is dat op voorhand de indruk is gegeven dat een verzoek om toepassing te geven aan de

hardheidsclausule zou worden gehonoreerd.
4.6 Uit het voorgaande volgt dat het beroep dient te worden verworpen.

5. Beslissing

5.1 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen:

- verklaart het beroep ongegrond;
- bevestigt de beslissing van de raad voor de predikantstraktementen en -pensioenen van 13 april 2004;
- bepaalt dat de kosten van het beroep, voor zover het generale college betreffende komen voor rekening van de kerk.

Aldus gewezen op 1 februari 2006

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J.C. Fockens,
ds J. Vroegindewij.

07/05

Uitspraak op het bezwaarschrift van de kerkenraad van de hervormde gemeente [...] [bezwaarde]

1. De procedure
  - 1.1 Bij brief van 18 januari 2005, ingekomen op 20 januari 2005, diende [bezwaarde] een bezwaarschrift in tegen de uitspraak van het generale college voor het opzicht van 15 december 2004.
  - 1.2 In zijn brief van 1 februari 2005 heeft het generale college [bezwaarde] meegedeeld dat het niet tot taak heeft zich te mengen in of uitspraak te doen over de procedure en de wijze van behandeling van andere tot oordelen bevoegde kerkelijke lichamen ten aanzien waarvan in de kerkorde elders een afzonderlijke wijze van behandelen is vastgesteld, dat het evenmin de bevoegdheid heeft de juistheid van uitspraken van deze lichamen te beoordelen of te vernietigen en dat het daarom het bezwaar niet in behandeling kan nemen.
  - 1.3 {Bezwaarde} heeft bij brief van 11 februari 2005 aangevoerd op basis waarvan in zijn visie het generale college wel bevoegd zou zijn het bezwaarschrift te behandelen; bij die brief en bij brieven van 22 februari, 1 maart en 14 maart 2005 heeft [bezwaarde] voorts verzocht hem in de gelegenheid te stellen zijn inzichten mondeling toe te lichten.
  - 1.4 Het generale college is na kennisneming van deze stukken reeds dadelijk van oordeel dat het niet bevoegd is het bezwaarschrift van [bezwaarde] in behandeling te nemen en zal terstond uitspraak doen.
2. Beoordeling
  - 2.1 Op grond van ordinantie 12 heeft het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen tot taak een uitspraak te doen in zaken, die binnen het verband van een bij dit college in behandeling zijnd beroep- of bezwaarschrift of geschil aan de orde komen. In ordinantie 12-6-1 wordt de bevoegdheid van het generale college in die zin beperkt dat het niet bevoegd is een uitspraak te doen in zaken, waarvoor een ander lichaam tot oordelen bevoegd is aangewezen.
  - 2.2 De beoordeling van bezwaarschriften in het kader van het opzicht is voorbehouden aan de colleges voor het opzicht. De samenstelling en werkwijze van die colleges zijn voorgescreven in ordinantie 10. Mede gelet op ordinantie 10 komt het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen geen bevoegdheid toe te oordelen over een uitspraak van een college voor het opzicht, noch over de bij dat college gevolgde procedure.
  - 2.3 Op bovengenoemde gronden verklaart het generale college zich onbevoegd het bezwaar van [bezwaarde] in behandeling te nemen en komt het aan een beoordeling van de procedure bij het generale college voor het opzicht niet toe. Uit het voorgaande volgt tevens dat de grond is ontvallen aan het in het bezwaarschrift gedane verzoek om door het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen te worden gehoord. Het staat [bezwaarde] overigens vrij om aan het generale college voor het opzicht een verzoek om herziening voor te leggen.
3. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

  - verklaart zich onbevoegd het bezwaar van [bezwaarde] van 18 januari 2005 in behandeling te nemen;
  - bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak, voorzover het generale college betreffende, komen voor rekening van de kerk.

Aldus gewezen op 24 mei 2005 door
 mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J. Vroegindewij, ds J.C. Fockens.

07/05 H

Uitspraak op het verzoek van de kerkenraad van de hervormde gemeente [...] [bezwaarde] om herziening van de uitspraak van het generale college van 24 mei 2005, nr. 07/05.

1. De procedure

- 1.1 Bij brief van 21 juni 2005, ingekomen op 22 juni 2005, heeft [bezwaarde] het generale college verzocht om over te gaan tot revisie van de uitspraak van 24 mei 2005, nr. 07/05, waarbij het generale college zich onbevoegd heeft verklaard het bezwaar van [bezwaarde] van 18 januari 2005 in behandeling te nemen.
- 1.2 Het generale college merkt deze brief aan als een verzoek om herziening als bedoeld in ordinantie 12-11 van de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland.

2. Beoordeling

- 2.1 Ingevolge ordinantie 12-11 is het generale college bevoegd tot herziening van een zaak over te gaan indien het inzake een uitspraak waartegen geen beroep meer mogelijk is feiten en omstandigheden ontmoet waarmee geen of onvoldoende rekening is gehouden en welke, indien deze in aanmerking waren genomen, naar de mening van het generale college tot een andere uitspraak aanleiding zouden hebben gegeven.
- 2.2 Hetgeen [bezwaarde] in het verzoek om herziening aanvoert is niet aan te merken als feiten en omstandigheden in de zin van voornoemde bepaling.
Nog daargelaten dat grotendeels sprake is van een herhaling van argumenten die [bezwaarde] heeft aangevoerd in de procedure die heeft geleid tot de uitspraak van 24 mei 2005 en waarmee derhalve in die uitspraak al rekening is gehouden, is er overigens geen sprake van feiten en omstandigheden die tot een andere uitspraak aanleiding zouden hebben gegeven.
- 2.3 {Bezwaarde} miskent dat de in ordinantie 12-1-1 neergelegde doelstelling van de behandeling van bezwaren en geschillen geen bevoegdheid schept voor een daartoe aangewezen college om in afwijking van ordinantie 12-6-1 uitspraak te doen over zaken waarvoor een ander lichaam is aangewezen. Voor het door [bezwaarde] in dit verband gemaakte onderscheid tussen zaken van procedurele en van inhoudelijke aard is in de kerkorde geen grond te vinden.
- 2.4 Het verzoek om herziening dient dan ook te worden afgewezen.
- 2.5 Ten overvloede wordt nog overwogen dat het beroep van [bezwaarde] op artikel 2 van de generale regeling voor de kerkelijke rechtspraak, waarmee [bezwaarde] kennelijk wil betogen dat het generale college het bezwaar van 18 januari 2005 had moeten doorzenden naar het generale college voor het opzicht, geen doel kan treffen omdat het generale college voor het opzicht al een einduitspraak over de zaak had gedaan. In de uitspraak van 24 mei 2005 is [bezwaarde] reeds gewezen op de mogelijkheid om een herzieningsverzoek bij het generale college voor het opzicht in te dienen.

Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- wijst het verzoek om herziening af;
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van de zaak, voorzover het generale college betreffende, komen voor rekening van de Kerk.

Aldus gewezen op 19 juli 2005

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J. Vroegindewij, ds J.C. Fockens.

09/05

Uitspraak op het beroepschrift van het college van kerkrentmeesters van de protestantse kerk te [...] [appellant]

1. De procedure

- 1.1 Bij beroepschrift gedateerd 21 maart 2005 – door het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen (hierna: het generale college) ontvangen op 30 maart 2005 – is [appellant] op nader aan te voeren gronden in beroep gekomen tegen de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen Friesland van 7 februari 2005 – verzonden op 22 februari 2005 – waarbij het besluit van [appellant] van 30 augustus 2004 – verzonden op 27 september 2004 – is vernietigd en aan [appellant] is opgedragen een nieuw besluit te nemen met inachtneming van het in de uitspraak overwogene en zich daarbij te laten bijstaan door het regionale college voor beheerszaken en waarbij tevens [appellant] is verboden tot uitgifte van de betreffende grond over te gaan voordat het nieuw te nemen besluit is genomen. Tevens is het verzoek om toezending van de beslissing aan de heren G., V. en T. afgewezen en zijn de overige verzoeken niet-ontvankelijk verklaard.
- 1.2 Bij brieven van 30 maart en 31 maart 2005 heeft Eysinga & Oostra, rentmeesters en juristen, het generale college bericht, dat zij [appellant] als raadsliden ter zijde staat en verzocht om de nadere motivering van het beroep aan te houden totdat duidelijk zou zijn of het nieuwe besluit tot heruitgifte van de grond wederom op bezwaren zou stuiten.
- 1.3 Het generale college heeft bij brief van 21 april 2005 aan dit verzoek gevolg gegeven.
- 1.4 Het generale college heeft bij brief van 30 augustus 2005 gericht aan Van Eysinga & Oostra verzocht kenbaar te maken of [appellant] het beroep al dan niet wenst te handhaven.
- 1.5 Van Eysinga & Oostra heeft bij brief van 13 september 2005 kenbaar gemaakt het beroep te handhaven en de gronden van het beroep aangevuld.
- 1.6 De heer [...] [verweerder] heeft op 3 oktober 2005 een verweerschrift ingediend.
- 1.7 Van Eysinga & Oostra heeft bij brief van 11 november 2005 een nadere schriftelijke reactie doen toekomen.
- 1.8 Partijen hebben niet verzocht om te worden gehoord en het generale college heeft evenmin aanleiding gezien om zelf een hoorzitting te bepalen.

2. Het beroep

- 2.1 [Appellant] heeft tegen de bestreden uitspraak twee grieven aangevoerd, die – zakelijk weergegeven – op het volgende neerkomen:
  1. Het regionale college heeft ten onrechte niet beslist op de primaire afwijzingsgrond van [appellant] om geen land te gunnen aan de maatschap [...]. De maatschap is immers geen lidmaat van de kerk en voldoet niet aan de uitnodiging, die gericht is aan individuele lidmaten.
  2. Ten onrechte betitelt het regionaal college het besluit van [appellant] van 27 september 2004 als onzorgvuldig. Het regionaal college had de gelegenheid moeten geven eventuele vormverzuimen te herstellen, terwijl anderszins de kwalificatie onzorgvuldig een te zware betiteling is voor de omissies in de besluitvorming.

3. Beoordeling

- 3.1 [Appellant] heeft met inachtneming van de uitspraak van het regionaal college voor de behandeling van bezwaren en geschillen Friesland d.d. 22 februari 2005, op 13 april 2005 een nieuw besluit genomen, strekkende tot het opnieuw aanbieden van land in pacht aan de lidmaten/doopleden G., V. en T..
- 3.2 [Verweerder] heeft bij brief van 25 april 2005 tegen dit besluit een bezwaarschrift met bijlagen ingediend bij het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen Friesland, welk college bij uitspraak van 5 juli 2005 – verzonden op 5 juli 2005 – het besluit van [appellant] van 13 april 2005 heeft bevestigd.
- 3.3 [Verweerder] heeft bij beroepschrift d.d. 27 juli 2005 tegen deze uitspraak beroep aangetekend bij het generale college, welk beroep aanhangig is onder zaaknr. 16/05.
- 3.4 Het generale college heeft in die zaak de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen Friesland d.d. 5 juli 2005 bij uitspraak van heden bevestigd.
- 3.5 Het generale college is van oordeel dat [appellant] geen belang heeft bij de voortzetting van de behandeling van het onderhavige beroep, nu vast is komen te staan dat het door [appellant] genomen besluit d.d. 13 april 2005 in stand kan blijven.
- 3.6 Het beroep kan derhalve geen wijziging meer brengen in het besluit tot de uitgifte van land in pacht aan de lidmaten/doopleden G., V. en T., zodat het beroep niet gericht is op het tot stand brengen van enig rechtsgevolg.

3.7 [Appellant] dient derhalve bij gebrek aan belang niet-ontvankelijk te worden verklaard in zijn beroep.

4. Beslissing

4.1 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen:

- verklaart [appellant] niet-ontvankelijk in zijn beroep;
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van de zaak, voorzover het generale college betreffende, voor rekening komen van de kerk.

Aldus gewezen op 30 maart 2006

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J.C. Fockens, ds J. Vroegindeweyj.

10/05

Uitspraak op de beroepschriften van het breed moderamen van de classicale vergadering van [...] en het college van kerkrentmeesters van de hervormde gemeente te [...]

1. De procedure

- 1.1 Op 22 respectievelijk 26 april 2005 is bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen binnengekomen per e-mail respectievelijk per post een beroepschrift van 21 april 2005 van het breed moderamen van de classicale vergadering van [...] (hierna: het BM-CV) tegen de uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing van 17 maart 2005, verzonden op 23 maart 2005, over de toekenning van wachtgeld aan ds [...] in verband met dienst ontheffing van de werkzaamheden als predikant van de hervormde gemeente te [...] (hierna: de gemeente).
- 1.2 Op 26 april 2005 is bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen voorts binnengekomen een brief van het college van kerkrentmeesters van de gemeente van 20 april 2005, met een daaraan gehechte brief van dat college van 14 april 2005 aan het generale college voor de ambtsontheffing, waarin namens de kerkenraad van de gemeente bezwaar wordt gemaakt tegen de hiervoor vermelde uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing.
- 1.3 Bij brief van 20 mei 2005 heeft het college van kerkrentmeesters desgevraagd enige financiële stukken van de gemeente aan het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen toegezonden.
- 1.4 Bij brief van 17 september 2005 heeft het BM-CV aan het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen desgevraagd nadere inlichtingen verstrekt.
- 1.5 Partijen hebben niet verzocht te worden gehoord en het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen heeft geen aanleiding gevonden hiertoe ambtshalve over te gaan.

2. Ontvankelijkheid

- 2.1 In artikel 11, lid 2 van de Generale regeling voor de kerkelijke rechtspraak is bepaald dat de kerkenraad beroep kan instellen tegen een uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing indien hij zich, bij toepassing van ordinantie 3-20, niet kan verenigen met het deel van de kosten die voor rekening van de gemeente komen. Ingevolge ordinantie 4-6-5 bepaalt, bij het ontbreken of buiten functie zijn van de helft van het aantal ambtsdragers dat de kerkenraad vormt, het breed moderamen van de classicale vergadering na overleg met de nog functionerende ambtsdragers op welke wijze de in de ordinanties genoemde taken kunnen worden verricht.
- 2.2 Het BM-CV heeft in zijn eerderevermelde brief van 17 september 2005 nader toegelicht dat het de aan de kerkenraad toekomende bevoegdheid om beroep in te stellen aan zich heeft getrokken wegens het niet meer in functie zijn van drie van de vijf ambtsdragers van de kerkenraad van de gemeente en na overleg met de nog in functie zijnde ouderling-kerkrentmeester, tevens penningmeester van het college van kerkrentmeesters van de gemeente. Hierin vindt het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen voldoende grond om het BM-CV ingevolge ordinantie 4-6-5 bevoegd te achten tot het instellen van dit beroep.
- 2.3 Het per e-mail verzonden beroepschrift is tijdig bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen ingekomen. Hoewel dit beroepschrift niet was voorzien van de handtekening van de voorzitter en secretaris van het BM-CV is dit gebrek geheeld in het op 26 april 2005 per post ontvangen exemplaar van het beroepschrift.
- 2.4 Uit het in 2.2 en 2.3 overwogene volgt dat het BM-CV ontvangen kan worden in zijn beroep.
- 2.5 Voorzover het college van kerkrentmeesters met zijn hiervoor in 1.2 vermelde brieven beoogd heeft eveneens beroep in te stellen tegen de in 1.1 vermelde uitspraak kan het daarin niet worden ontvangen, aangezien in de kerkorde voor dat college niet voorzien is in een bevoegdheid om de taken van de kerkenraad bij gebreke van diens volwaardig functioneren aan zich te trekken. Overigens blijkt uit het beroepschrift van het BM-CV dat het de inhoud van de brief van het college van kerkrentmeesters van 14 april 2005 als beroepsgrond heeft overgenomen. De bij brief van 20 mei 2005 door het college van kerkrentmeesters toegezonden financiële stukken worden bij de inhoudelijke beoordeling van het beroep van het BM-CV betrokken.

3. De beroepsgronden van het BM-CV

- 3.1 Het BM-CV voert als meest verstrekkende beroepsgrond aan dat de uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing (hierna: de bestreden uitspraak) is gewezen in strijd met artikel

- 7, lid 2 onder c van de Generale regeling voor de kerkelijke rechtspraak, omdat één der leden van dat college in een eerder stadium van dezelfde zaak heeft deelgenomen aan een beslissing van de commissie als bedoeld in ordinantie 13-30 van de kerkorde van de Nederlandse Hervormde Kerk.
- 3.2 Voorts betoogt het BM-CV dat het generale college voor de ambtsontheffing onvoldoende rekening heeft gehouden met de omstandigheid dat de predikant al gedurende meer dan drie jaar vrijgesteld is van werkzaamheden met volledige doorbetaling van het traktement en dat in de bestreden uitspraak ten onrechte niet de lange wachttijden zijn meegewogen waarmee predikant en gemeente al jarenlang worden geconfronteerd.
4. Inhoudelijke beoordeling
- 4.1 De in 3.1 vermelde beroepsgrond kan niet slagen, reeds omdat de in artikel 7, aanhef en lid 2 onder c. van de Generale regeling voor de kerkelijke rechtspraak bedoelde situatie zich hier niet voordoet. Die bepaling heeft betrekking op het deelnemen aan de behandeling van een zaak, aangebracht bij een kerkelijk college – als bedoeld in artikel 1, lid 1 aanhef en onder b van die regeling – door een lid van dat college dat reeds in een eerder stadium van die zaak heeft deelgenomen aan een uitspraak. Daarmee is kennelijk bedoeld te voorkomen dat dezelfde persoon zowel in eerste instantie als in beroep over dezelfde zaak uitspraak doet. In dit geval is daarvan geen sprake. Nog daargelaten dat de commissie ex ordinantie 13-30 niet valt onder de begripsomschrijving van artikel 1, lid 1 onder b van de Generale regeling voor de kerkelijke rechtspraak, is de bestreden uitspraak niet aan te merken als een uitspraak in beroep over dezelfde zaak. Het gaat immers om twee opvolgende uitspraken in eerste instantie over verschillende onderdelen van een zaak. Daarmee is de onafhankelijkheid van de kerkelijke rechtspraak niet in het geding.
- 4.2 Ten aanzien van de in 3.2 weergegeven beroepsgrond wordt het volgende overwogen:
- 4.2.1 Ingevolge ordinantie 3-20-5 wordt aan de losgemaakte predikant een wachtgeld toegekend met inachtneming van de bepalingen in de Generale regeling voor de predikantstraktementen. Ingevolge artikel 29, lid 4 van die regeling bepaalt het generale college voor de ambtsontheffing, in overleg met de beleidscommissie Predikanten als bedoeld in artikel 2 van die regeling, welk deel van de kosten die de ontheffing als bedoeld in ordinantie 3-20 met zich brengt, voor rekening komt van de gemeente waaraan de predikant verbonden was.
- 4.2.2 Ter uitvoering van artikel 29, lid 4 van de Generale regeling voor de predikantstraktementen heeft het generale college voor de ambtsontheffing in overleg met de beleidscommissie Predikanten beleidsregels vastgesteld met algemene criteria voor de kostenverdeling van het wachtgeld. Bij de vaststelling van die criteria is tot uitgangspunt genomen dat de hoogte en duur van de financiële bijdrage van de gemeente niet wordt vastgesteld op basis van een uitspraak over de “mate van schuld van de gemeente” aan de losmaking, dat er voor gemeenten een duidelijke financiële drempel moet zijn om lichtvaardige verzoeken tot ontheffing te voorkomen en dat het voor een gemeente die met ontheffing wordt geconfronteerd in financieel opzicht niet onmogelijk moet worden een nieuwe predikant te beroepen. Met inachtneming van die uitgangspunten, die op zichzelf door het BM-CV niet zijn aangevochten, zijn de criteria voor kostenverdeling opgesteld die ook in de bestreden uitspraak zijn gehanteerd.
- 4.2.3 In hetgeen het BM-CV heeft aangevoerd ziet het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen voorts geen grond voor het oordeel dat in dit geval op grond van bijzondere omstandigheden van de algemene beleidscriteria zou moeten worden afgeweken. De vergoedingen die aan de predikant zijn uitgekeerd tijdens de periode van vrijstelling van de werkzaamheden zijn niet als bijzondere omstandigheden in die zin aan te merken omdat voor zodanige vrijstelling in de kerkorde een afzonderlijke besluitvorming is voorzien, met mogelijkheden van bezwaar en beroep, die geen deel uitmaakt van de ontheffingsprocedure waarop de hiervoor weergegeven beleidscriteria betrekking hebben. De duur van de ontheffingsprocedure is evenmin een bijzondere omstandigheid die afwijking van de beleidscriteria rechtvaardigt, aangezien in de ontheffingsprocedure zoals neergelegd in ordinantie 3-20, de daarop gebaseerde bepalingen in de generale regelingen en het weergegeven beleid reeds verdisconteerd is dat met die procedure, gelet op de betrokken belangen en de voor de zorgvuldigheid van de procedure vereiste waarborgen, meer dan een korte tijd is gemoeid. De duur van de procedure is in het licht daarvan in dit geval niet als uitzonderlijk lang aan te merken. Het BM-CV heeft voor wat betreft de afwijking van de beleidsuitgangspunten geen beroep gedaan op de financiële positie van de gemeente. Het generale college ziet,

gelet op de in 1.3 vermelde financiële stukken, daarin evenmin aanleiding voor afwijking.

4.2.4 Uit het vorenstaande volgt dat het beroep van het BM-CV ongegrond is en de uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing dient te worden bevestigd.

5. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- verklaart het college van kerkrentmeesters van de hervormde gemeente te [...] niet ontvankelijk in zijn beroep;
- bevestigt de uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing van 17 maart 2005, nr. 2005/01;
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak, voorzover het generale college betreffende, komen voor rekening van de Kerk.

Aldus gewezen op 15 december 2005 door

mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J. Vroegindeweyj, ds J.C. Fockens.

11/05

Uitspraak op het beroepschrift van de heer [...] [appellant].

1. De procedure

- 1.1 Het generale college heeft kennisgenomen van
- de brief van 18 april 2005 van [appellant], met als bijlage de aan het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Zuid-Holland (hierna: het regionale college) gerichte brief van 9 maart 2005, waarmee [appellant] "bezwaar" maakt tegen de hierna genoemde uitspraak van dat college;
  - de uitspraak van het regionale college van 9 februari 2005, verzonden op 27 februari 2005.
- 1.2 Het generale college heeft genoemde brief van 9 maart 2005 van [appellant] opgevat als een bij dit college ingediend beroepschrift in de zin van ordinantie 12-8-1.
- 1.2 Het generale college is reeds dadelijk van oordeel dat de uitspraak van het regionale college dient te worden bevestigd en heeft derhalve ervan afgezien het college van kerkrentmeesters van de hervormde gemeente te [...] om verweer te vragen.
2. Het oorspronkelijke bezwaar en de bestreden uitspraak
- 2.1 [Appellant] heeft bezwaar gemaakt tegen de gevolgde procedure met betrekking tot de verkoop van perceel K. 28 te H. omdat hij zich, na door hem uitgebrachte biedingen, ten onrechte gepasseerd acht bij de verkoop van dit perceel.
- 2.2 Het regionale college heeft [appellant] niet-ontvankelijk verklaard omdat het bestreden besluit reeds op 25 juni 2004 is genomen en hij eerst op 29 september 2004 een bezwaarschrift heeft ingediend. Tussen de datum van het bestreden besluit en de datum van bezwaar ligt een termijn van zes en negentig dagen.

3. Beoordeling

- 3.1 Krachtens het bepaalde in ordinantie 12-3-4 dienen bezwaren te worden ingediend binnen dertig dagen na de dagtekening van het bestreden besluit, danwel binnen dertig dagen na de dag waarop bezwaarde van dat besluit redelijkerwijs kennis had kunnen nemen.
- 3.2 Nu vaststaat dat [appellant] reeds op 25 juni 2004 kennis droeg van het besluit van het college van kerkrentmeesters, dient de uitspraak van het regionale college dat hij niet-ontvankelijk is in zijn bezwaar te worden bevestigd. Aan de voorgeschreven termijn waarbinnen bezwaar kan worden ingediend, dient in verband met de rechtszekerheid strikt de hand worden gehouden. Dat er, naar [appellant] stelt, veel tijd verloren is gegaan om uit te zoeken waar de PKN gevestigd is en aan wie het bezwaarschrift dient te worden verstuurd voor behandeling levert geen verschoonbare termijnoverschrijding op. Het argument dat het ± 365 dagen heeft geduurd voordat de kerkvoogdij van [...] op de bezwaren heeft gereageerd acht het generale college daartoe evenmin redengevend. Volgens vaste jurisprudentie is het mogelijk bij het daarvoor aangewezen orgaan – i.c. het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen – een bezwaarschrift in te dienen binnen de termijn en uitstel te vragen voor de motivering daarvan.

4. Beslissing

- Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen
- bevestigt de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Zuid-Holland d.d. 9 februari 2005;
  - bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak, voorzover het generale college betreffende, komen voor rekening van de kerk.

Aldus gewezen op 16 september 2005 door
mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr K.M. Makkinga, mr G.H. Bunt, ds J. Vroegindewij en ds W. Nawijn.

12/05

Uitspraak op het bezwaarschrift van de heer [...] [bezwaarde]1. De procedure

- 1.1 Op 15 maart 2005 is bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen (hierna: het college) ingekomen het bezwaarschrift van [bezwaarde] gericht tegen een in het bezwaarschrift niet nader genoemd besluit van de kleine synode van de Protestantse Kerk in Nederland tevens behelzend het verzoek het bezwaarschrift met een eventuele adviseur te mogen toelichten.
- 1.2 Het college heeft bij brief van 21 april 2005 [bezwaarde] bericht, dat voorzover het zijn bedoeling is een bezwaarschrift in te dienen tegen het besluit tot vereniging van de Nederlandse Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Evangelisch-Lutherse Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden, dit bezwaarschrift niet meer in behandeling kan worden genomen, aangezien de generale commissie voor de behandeling van bezwaren en geschillen in de Nederlandse Hervormde Kerk hierover al op 21 april 2004 onherroepelijk heeft beslist. Voorzover het bezwaarschrift een ander besluit zou betreffen, verzoekt het college van [bezwaarde] te vernemen om welk besluit het gaat en op welke datum het is genomen.
- 1.3 [Bezwaarde] heeft bij brief van 21 april 2005 het college bericht, dat zijn bezwaar betreft de brief van de generale synode van 16 februari 2005 over zijn schorsing als ouderling van de hervormde gemeente te [...].
- 1.4 Het moderamen van de generale synode van de Protestantse Kerk in Nederland (hierna: het moderamen) heeft op 14 juni 2005 een verweerschrift ingediend onder overlegging van stukken, te weten een brief van de generale synode der Nederlandse Hervormde Kerk gedateerd februari 2004 aan de kerkeraden van de hervormde gemeenten, de brief van de generale synode der Nederlandse Hervormde Kerk d.d. 30 januari 2004 gericht aan de kerkenraad van de hervormde gemeente te [...], een brief van de commissie van bijzondere zorg met betrekking tot de hervormde gemeente d.d. 5 januari 2005 gericht aan [bezwaarde], een brief van [bezwaarde] d.d. 7 januari 2005 gericht aan de commissie van bijzondere zorg en tenslotte het bestreden besluit van de kleine synode van de Protestantse Kerk in Nederland d.d. 16 februari 2005.
- 1.5 Uit laatstgenoemd besluit blijkt dat [bezwaarde] met ingang van 1 mei 2004 is ontheven van het ambt van ouderling, respectievelijk diaken, respectievelijk ouderling-kerkrentmeester in de Protestantse Kerk in Nederland en de hervormde gemeente te [...].
- 1.6 Het college heeft [bezwaarde] en het moderamen uitgenodigd voor de hoorzitting op donderdag 25 augustus 2005 om 11.00 uur, doch [bezwaarde] heeft op dinsdag 23 augustus 2005 aan het college kenbaar gemaakt om hem moverende redenen alsnog van de door hem gevraagde mogelijkheid om gehoord te worden af te zien. De hoorzitting heeft geen doorgang gevonden.

2. Bezwaren

- 2.1 De bezwaren van [bezwaarde] komen er – zakelijk weergegeven – op neer, dat zijn stem en die van de hervormde gemeente te [...] nooit zijn gehoord met betrekking tot hun bezwaren om mee te gaan in het Samen op Weg-proces. [Bezwaarde] kan voorts niet inzien dat hij geschorst is van een kerk, waar hij nooit lid van is geweest. Tenslotte stelt [bezwaarde] dat hij bezwaar heeft tegen de ontbinding van de Nederlandse Hervormde Kerk en het opgaan in een plurale kerk met een, in zijn woorden, “ongereformeerde” kerkorde. [Bezwaarde] spreekt voorts uit ervan overtuigd te zijn dat de Hersteld Hervormde Kerk in historisch juridisch en principiële opzicht de voortzetting is van de Nederlandse Hervormde Kerk.

3. Feitelijke uitgangspunten

- 3.1 Naar aanleiding van een brief van de kerkenraad van de hervormde gemeente te [...], waarin werd medegedeeld dat men als kerkenraad besloten had geen deel uit te maken van de Protestantse Kerk in Nederland, heeft het moderamen van de generale synode van de Nederlandse Hervormde Kerk bij brief van 30 januari 2004 aan voornoemde hervormde gemeente ondermeer bericht, dat de commissie bijzondere zorg zich met de kerkenraad in verbinding zou stellen.
- 3.2 In april 2004 heeft de commissie van bijzondere zorg contact opgenomen met de kerkenraad van de hervormde gemeente te [...], doch deze heeft herhaalde uitnodigingen voor een gesprek van de hand gewezen.
- 3.3 Bij brief van 5 januari 2005 heeft de commissie van bijzondere zorg ondermeer [bezwaarde] medegedeeld, dat wordt geconstateerd dat hij zich onttrokken heeft aan de gemeenschap van de Protestantse Kerk in Nederland en met ingang van 1 mei 2004 zijn dienstwerk als ouderling in de Protestantse Kerk in Nederland heeft beëindigd. [Bezwaarde] heeft tot 20 januari 2005 de

- gelegenheid gekregen schriftelijk op deze constatering te reageren. [Bezwaarde] heeft zulks bij brief van 7 januari 2005 gedaan.
- 3.4 [Bezwaarde] heeft bericht dat het hem onmogelijk is mee te gaan naar de Protestantse Kerk in Nederland en dat hij hoopt zijn ambtswerk voort te zetten zoals het was voor 1 mei 2004 in de Nederlandse Hervormde Kerk; dat is – naar hij stelt – geen nieuwe kerk zoals de Protestantse Kerk in Nederland.
- 3.5 De kleine synode van de Protestantse Kerk in Nederland heeft vervolgens beslist conform haar besluit d.d. 16 februari 2005.
4. Beoordeling
- 4.1 [Bezwaarde] vermeldt in zijn brief d.d. 7 januari 2005 gericht aan de commissie van bijzondere zorg ondermeer dat de kerkenraad en hijzelf meermalen aan de toenmalige synode van de Nederlandse Hervormde Kerk hebben geschreven, dat het voor hen onmogelijk was mee te gaan naar de Protestantse Kerk in Nederland en dat naar aanleiding van hun brieven d.d. 16 maart 1998 en 15 juli 1998, op 10 september 1998 een vergadering is belegd, waarbij zowel de preses als de scriba van de generale synode van de Nederlandse Hervormde Kerk aanwezig waren.
- 4.2 Het college leidt hieruit af dat het bezwaar van [bezwaarde], dat de kerkenraad en hijzelf nooit enige reactie op hun brieven hebben ontvangen en niet gehoord zijn, feitelijk onjuist is.
- 4.3 Terzake het bezwaar van [bezwaarde] dat hij, zoals hij stelt, persoonlijk geschorst is van een kerk, waarvan hij nooit lid is geweest, overweegt het college het volgende.
- 4.4 [Bezwaarde] heeft zowel in woord als in geschrift kenbaar gemaakt, dat hij met ingang van de verenigingsdatum behoort tot en is overgegaan naar een ander kerkgenootschap dan de Nederlandse Hervormde Kerk, die met ingang van 1 mei 2004 is opgegaan in de Protestantse Kerk in Nederland. [Bezwaarde] wenst niet tot een gemeente te behoren die onderdeel is van de Protestantse Kerk in Nederland.
- 4.5 In de Protestantse Kerk in Nederland kunnen alleen leden van de Protestantse Kerk in Nederland een ambt in die kerk vervullen.
- 4.6 De kleine synode heeft niet meer gedaan dan vast te stellen hetgeen [bezwaarde] zelf al heeft kenbaar gemaakt, namelijk dat hij zijn dienstwerk als ouderling, respectievelijk diaken, respectievelijk ouderling-kerkrentmeester beëindigt in de gemeente, die behoort tot de Protestantse Kerk in Nederland, respectievelijk de Nederlandse Hervormde Kerk die met ingang van 1 mei 2004 – kerkrechtelijk en civielrechtelijk – is opgegaan in de Protestantse Kerk in Nederland.
- 4.7 Het college overweegt ten aanzien van de overige bezwaren van [bezwaarde] – die zijn gericht tegen het verenigingsbesluit – dat deze niet in behandeling kunnen worden genomen nu de generale commissie voor de behandeling van bezwaren en geschillen in de Nederlandse Hervormde Kerk hierover al op 21 april 2004 onherroepelijk heeft beslist.
5. Beslissing
- 5.1 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen
- bevestigt het besluit van de kleine synode van de Protestantse Kerk in Nederland van 16 februari 2005;
  - bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak – voorzover het generale college betreffende – komen voor rekening van de kerk.

Aldus gewezen op 21 november 2005 door
mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds L. Korevaar.

13/05

Uitspraak op het beroepschrift van [...] [appellanten]1. De procedure

- 1.1 Bij brief van 31 mei 2005 (ingekomen op 2 juni 2005) hebben [appellanten] beroep ingesteld bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in de Protestantse Kerk in Nederland (hierna: "het generale college") tegen de op 25 mei 2005 verzonden uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Zuid-Holland (hierna: "het regionale college").
- 1.2 De kerkenraad der gereformeerde kerk te [...] [verweerder] heeft bij brief van 29 juni 2005 op het beroepschrift gereageerd.
- 1.3 Bij brief van 5 augustus 2005 hebben [appellanten] gerepliceerd.
- 1.4 De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden ter zitting van het generale college van 25 augustus 2005. Aldaar zijn verschenen:
- [appellanten] en hun raadsman;
- alsmede namens [verweerder]:
- mevrouw B.P-B,
  - de heer G.H.B.E.,
  - alsmede de raadsman van [verweerder].

2. Feitelijke uitgangspunten en gronden van beroep

- 2.1 In zijn uitspraak van 19 april 2005 heeft het regionale college het beroepschrift van [appellanten], gericht tegen het besluit van 8 november 2004 van [verweerder], waarbij [verweerder] heeft besloten een beroepingscommissie in te stellen, ongegrond verklaard.
- 2.2 [Appellanten] voeren samengevat tegen deze beslissing van het regionale college de volgende bezwaren aan:
- a. de gemeente heeft onvoldoende financiële draagkracht voor het beroepen van een predikant;
  - b. er is onvoldoende feitelijk financieel onderzoek gedaan naar de draagkracht van de gemeente, terwijl ook de informatie van [verweerder] aan de gemeenteleden met betrekking tot de financiële draagkracht van de gemeente niet voldoende en onjuist is geweest.

3. Beoordeling

- 3.1 Met betrekking tot de vraag of [verweerder] verplicht was een solvabiliteitsverklaring aan te vragen bij het regionale college ter behandeling van beheerszaken, heeft het regionale college terecht geoordeeld dat deze voor het instellen van een beroepscommissie niet nodig was. Ingevolge Overgangsbepaling 90 was [verweerder] niet verplicht om een dergelijke solvabiliteitsverklaring aan te vragen. Het beroepingswerk is met de benoeming van een beroepingscommissie immers aangevangen voor de inwerkingtreding van de nieuwe kerkorde op 1 januari 2005. De bevoegdheid van [verweerder] om een beroepscommissie in te stellen staat daarmee, zoals [appellanten] desgevraagd ook ter mondelinge behandeling hebben erkend, vast.
- 3.2 Het generale college acht voorts juist het oordeel van het regionale college dat het bestreden besluit slechts marginaal kan worden getoetst. Dit houdt in dat de generale college slechts kan beoordelen of het bestreden besluit is genomen in overeenstemming met de voorschriften bij of krachtens de kerkorde en met de vereiste zorgvuldigheid. Voorts toetst dit college of het besluit na afweging van alle betrokken belangen in redelijkheid kon worden genomen.
- 3.3 [Appellanten] voeren voorts als verweer tegen het bestreden besluit aan dat het regionale college op grond van de door hen aangevoerde feiten en omstandigheden niet tot de conclusie heeft kunnen komen dat de gemeente voor het beroepen van een predikant over voldoende financiële draagkracht beschikte. Naar aanleiding daarvan overweegt het generale college het volgende. Het financieel toekomstperspectief heeft [verweerder] gebaseerd op de begroting van 2005, zoals deze is vastgesteld op 13 december 2004. In deze begroting is acht geslagen op een toename van de vrijwillige bedragen van ca. € 20.000,00 in 2005, terwijl voorts een afname van het begrotingstekort is voorzien in 2005 van eveneens circa € 20.000,00. Niet is aangetoond dat deze door [verweerder] gehanteerde cijfers niet juist zouden zijn.
- 3.4 Het generale college leidt hieruit af dat [verweerder] verschillende acties heeft ondernomen om te komen tot een gunstiger financieel resultaat. [Verweerder] heeft er hierdoor blijk van gegeven te kunnen beschikken over een regelmatige inkomstenbron die, hoewel deze niet

hoog is, wel een vaste inkomstenbron betekent, welke voldoende financiële basis biedt voor het beroepen van een predikant. Het verweer van [appellanten] dat er onvoldoende financiële draagkracht zou zijn binnen de gemeente voor het beroepen van een predikant acht het generale college daarom ongegrond. Alle betrokken belangen in aanmerking genomen, heeft [verweerder] in redelijkheid tot zijn besluit kunnen komen. Hieruit blijkt tevens dat ook het verweer van [appellanten] dat onvoldoende onderzoek zou zijn gedaan naar de draagkracht van de gemeente, niet opgaat.

- 3.5 Ook het bezwaar van [appellanten] dat [verweerder] met betrekking tot de financiële draagkracht van de gemeente, de gemeenteleden niet of onvoldoende en onjuist heeft geïnformeerd, acht het generale college ongegrond. [Appellanten] is uitdrukkelijk gevraagd duidelijk te maken op welke punten hun informatie is onthouden. Zij zijn er evenwel niet in geslaagd te concretiseren welke gegevens hun niet ter beschikking zijn gesteld. Voorts is kort na het nemen van het bestreden besluit nog een gemeenteavond gehouden waar alle gemeenteleden in de gelegenheid zijn geweest zich te uiten. De omstandigheid dat de gemeenteavond plaatsvond nadat het bestreden besluit reeds was genomen, heeft niet tot gevolg dat er sprake is van een besluit in strijd met de kerkorde of van onzorgvuldig handelen door het geven van onvoldoende informatie. Deze gemeenteavond heeft geen aanleiding gegeven op het besluit terug te komen.
- 3.6 Het college constateert op grond van het bovenstaande dat het besluit in overeenstemming is met de terzake geldende ordinanties en regelingen, en voldoet aan de eisen van een behoorlijk besluit, terwijl voorts niet kan worden gezegd dat [verweerder] het bestreden besluit, alle betrokken belangen afwegend, in redelijkheid niet heeft kunnen nemen.

4. Beslissing

- 4.1 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen
- bevestigt de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Zuid-Holland van 19 april 2005;
  - bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak -voor zover het generale college betreffende- komen voor rekening van de kerk.

Aldus gewezen op 15 december 2005

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J.C. Fockens, ds J. Vroegindeweyj.

14/05 S

De voorzitter van het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen heeft kennisgenomen van:

- a. het beroepschrift van 20 juni 2005 van drs [...] [appellant] tegen de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Noord-Brabant en Limburg van 7 juni 2005 in zaak 2003-2, waarbij het bezwaar van [appellant] tegen het besluit van de (toenmalige) Federatieraad van de Protestantse Kerkgemeenschap [...] van 27 mei 2002, betreffende de bouw van een multifunctioneel centrum nabij 'de Oude Kerk' te [...], ongegrond is verklaard;
- b. het bij dit beroepschrift gevoegde verzoek van [appellant] om het kerkbestuur van de Protestantse Gemeente te [...] [verweerder] te manen de voorgenomen bouwwerkzaamheden niet uit te voeren tot het generale college het beroep inhoudelijk heeft behandeld;
- c. de reactie van [verweerder] op dit verzoek om spoedvoorziening, van 4 juli 2005;
- d. de stukken die het regionale college ter beschikking stonden.

Beoordeling

1. Het verzoek van [appellant] strekt er kennelijk toe te voorkomen dat met de bouw van het multifunctioneel centrum een aanvang wordt gemaakt. Hetgeen [appellant] beoogt zou slechts bewerkstelligd kunnen worden door een schorsing van de bouwvergunning. Tot het treffen van een dergelijke voorziening, wat daarvan ook zij, is niet de voorzitter van het generale college, maar de bestuursrechter bevoegd. Reeds daarom komt het verzoek niet voor inwilliging in aanmerking.
2. Het voorgaande leidt tot de slotsom dat het verzoek dient te worden afgewezen. Daarmee wordt niet vooruitgelopen op de beslissing van het generale college op het door [appellant] ingediende beroepschrift, dat hoofdzakelijk betrekking heeft op de restauratie van 'de Oude Kerk' te [...] en op de gang van zaken in de gelijknamige stichting.

Beslissing

De voorzitter van het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen wijst het verzoek om spoedvoorziening af.

Gedaan te 's-Gravenhage op 12 juli 2005
door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, voorzitter.

14/05

Uitspraak op het beroepschrift van drs [...] [appellant]1. De procedure

- 1.1 Op 21 juni 2005 is bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen (hierna: het generale college) ingekomen het beroepschrift van [appellant] tegen de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Noord-Brabant en Limburg van 7 juni 2005 in de zaak 2003-2, waarbij het bezwaar van [appellant] tegen het besluit van de (toenmalige) Federatieraad van de Protestantse Kerkgemeenschap [...] van 27 mei 2002, betreffende de bouw van een multidisciplinair centrum nabij de "Oude Kerk" te [...], ongegrond is verklaard.
- 1.2 De voorzitter van het generale college heeft op 12 juli 2005 het verzoek van [appellant] om het kerkbestuur van de Protestantse Gemeente te [...] [verweerder] te manen de voorgenomen bouwwerkzaamheden niet uit te voeren tot het generale college het beroep inhoudelijk heeft behandeld, afgewezen.
- 1.3 [Appellant] heeft bij brief van 1 juli 2005 ook de kwestie van zijn vermeende ontslag als secretaris van de beheerraad aan de orde gesteld en een aantal voorstellen gedaan.
- 1.4 [Verweerder] heeft op 18 juli 2005 een verweerschrift ingediend onder overlegging van een aantal bescheiden. [Verweerder] heeft bij brief van 3 oktober 2005 tevens gereageerd op de brief van [appellant] d.d. 1 juli 2005.
- 1.5 [Appellant] heeft op 25 oktober 2005 het generale college nog een e-mail doen toekomen en desgevraagd heeft [verweerder] bericht geen aanleiding te zien daar nader op te reageren.
- 1.6 Partijen hebben niet verzocht om te worden gehoord en het generale college heeft evenmin aanleiding gezien om zelf een hoorzitting te bepalen.

2. Bezwaren

- 2.1 De bezwaren van [appellant] komen – zakelijk weergegeven – op het volgende neer:
  1. [Verweerder] had de beschikbare geldelijke middelen aan moeten wenden voor de restauratie van de "Oude Kerk";
  2. Er dient nog tenminste € 100.000,00 te worden ingezameld voor de stichtingskosten van het multidisciplinair centrum;
  3. De voorgenomen exploitatie van het multidisciplinair centrum is niet kostendekkend;
  4. De exploitatietekorten zullen de armlastigheid van de gemeente vergroten;
  5. Kosten/batenverhouding van de jaarrekening is te gering om ernstige lastenverzwaringen (exploitatietekorten) op te vangen.

3. Beoordeling

- 3.1 Het bezwaar van [appellant] dat de beschikbare financiële middelen beter aangewend hadden kunnen worden voor de restauratie van de "Oude Kerk" stuit alleen al af op het feit, dat niet [verweerder] maar een stichting eigenaar is van dit kerkgebouw. Het is de taak van deze stichting zorg te dragen voor restauratie en conservering van het gebouw. De door [appellant] aan de orde gestelde problemen met betrekking tot de restauratie van de "Oude Kerk" en de verschillen van inzicht tussen meergenoemde stichting en Rijksdienst voor Monumenten en gemeente [...] staan niet ter beoordeling van het generale college.
- 3.2 Ten aanzien van de financiële bezwaren van [appellant] tegen de nieuwbouw van het multidisciplinair centrum overweegt het generale college het navolgende.
- 3.3 [Verweerder] heeft bij de behartiging van haar vermogensrechtelijke aangelegenheden binnen de beperkingen, die de kerkorde aanbrengt, een discretionaire bevoegdheid, zodat het generale college slechts marginaal kan toetsen.
- 3.4 [Verweerder] heeft de begroting nieuwbouw, de exploitatiebegroting en een meerjaren-overzichtbegroting in het geding gebracht. Deze stukken hebben tevens gediend als financiële onderbouwing ter verkrijging van de toestemming van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken.
- 3.5 Uit de begroting nieuwbouw blijkt dat de stichtingskosten van het multidisciplinair centrum worden gedekt door de eigen middelen van [verweerder] en de door derden toegezegde subsidies. Er is niet gebleken van een tekort in de investering van de nieuwbouw van ongeveer € 100.000,00 en [appellant] heeft zijn stelling niet nader onderbouwd.
- 3.6 De exploitatie van de nieuwbouw is blijkens de ingebrachte stukken – behoudens de jaarrekening 2002 en de begroting 2006 – sluitend. Niet gebleken is dat de door [verweerder] in het geding gebrachte cijfers onjuist zijn. Het generale college is van oordeel, dat nu het negatief exploitatiesaldo slechts twee jaren omvat en een geringe omvang heeft, niet gezegd kan worden dat [verweerder] niet in redelijkheid tot haar besluit heeft kunnen komen.

- 3.7 Uit de toename van de vaste vrijwillige bijdragen met 11% kan niet zonder meer worden afgeleid dat zulks de financiële spankracht van [verweerder] te boven gaat. Overige omstandigheden waaruit dit zou moeten blijken zijn door [appellant] niet gesteld. [Appellant] heeft voorts zijn stelling, dat de kosten/batenverhouding van de jaarrekening te gering is om de ernstige lastenverzwaringen op te vangen, niet dan wel onvoldoende feitelijk onderbouwd.
- 3.8 Het generale college is van oordeel, dat op grond van vorenstaande het besluit niet in strijd komt met de kerkorde en voldoet aan de eisen van een behoorlijk besluit terwijl evenmin gebleken is dat [verweerder] na afweging van alle betrokken belangen niet in redelijkheid tot haar beslissing is kunnen komen.
- 3.9 [Appellant] kan in zijn bezwaren tegen zijn vermeende ontslag als secretaris van de beheerraad (januari – juli 2003) niet worden ontvangen. Nog daargelaten of het regionale college de door [appellant] hieraan in zijn bezwaarschrift van 25 november 2003 gewijde zinsneden als een bezwaar had moeten opvatten, was op dat moment reeds de termijn van dertig dagen waarbinnen [appellant] bezwaar had kunnen maken tegen de brief van de beheerraad d.d. 18 juli 2003 verstreken. Evenmin is gebleken dat sprake is van een rechtsgeldig bezwaar van [appellant] tegen het besluit van de Federatieraad van de Protestantse Kerkgemeenschap [...] d.d. 3 december 2003.

4. Beslissing

- 4.1 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in de Protestantse Kerk in Nederland:
- bevestigt de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen Noord-Brabant en Limburg d.d. 7 juni 2005;
  - verklaart [appellant] niet-ontvankelijk in zijn bezwaar tegen zijn vermeende ontslag als secretaris van de beheerraad;
  - bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak – voorzover het generale college betreffende – komen voor rekening van de kerk.

Aldus gewezen, op 1 februari 2006 door
mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J.C. Fockens, ds J. Vroegindeweij.

15/05 S

De voorzitter van het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen heeft kennisgenomen van:

- a. het beroepschrift van 18 juli 2005, ingediend op nader aan te voeren gronden, van de kerkenraad van de gereformeerde kerk te [...] [appellant] tegen de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Gelderland van 4 juli 2005, verzonden op 5 juli 2005, waarbij het bezwaar van de heer [...] [verweerder] tegen het besluit van [appellant] van 14 februari 2005 tot afwijzing van het verzoek van [verweerder] om revisie van het besluit van [appellant] van 10 januari 2005, strekkende tot beëindiging van [verweerders] lidmaatschap van de kindernevendienstcommissie, gegrond is verklaard en de beide besluiten van [appellant] zijn vernietigd;
- b. het verzoek van [appellant] van 10 augustus 2005, met bijlagen, aan de voorzitter van het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen om de tenuitvoerlegging van de bestreden uitspraak krachtens ordinantie 12-8-3 op te schorten in afwachting van de uitslag van het ingestelde beroep;
- c. de reactie van [verweerder] van 18 augustus 2005 op dit verzoek;
- d. de stukken die het regionale college ter beschikking stonden.

Gelet op de beschikbare stukken ziet de voorzitter geen aanleiding om partijen omtrent het verzoek te horen.

Beoordeling

1. Naar aanleiding van het ingediende beroep zal het generale college te zijner tijd beoordelen of de onder a. vermelde besluiten van [appellant] terecht zijn vernietigd.
2. In het kader van dit verzoek om opschorting wordt niet vooruitgelopen op het door het generale college te geven oordeel, maar wordt slechts beoordeeld of er, gezien de betrokken belangen, aanleiding bestaat om de tenuitvoerlegging van de uitspraak van het regionale college te schorsen.
3. Het door [appellant] aan het verzoek ten grondslag gelegde argument dat beoogd wordt allerlei spanningen binnen de kindernevendienst te voorkomen is onvoldoende concreet en, mede gelet op het vaststaande feit dat [verweerder] voorafgaand aan de besluiten van [appellant] al ruim 19 jaar aan de kindernevendienst verbonden was, niet voldoende zwaarwegend om het verzoek in te willigen.
4. Evenmin is er grond de tenuitvoerlegging van de uitspraak op te schorten teneinde [appellant] gelegenheid te bieden om eventuele pastorale begeleiding bij herintreding van [verweerder] te regelen, aangezien het treffen van zodanige regeling juist zou inhouden dat aan de uitspraak gevolg wordt gegeven.
5. Uit het voorgaande volgt dat het verzoek om opschorting dient te worden afgewezen.

Beslissing

De voorzitter van het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen wijst het verzoek om opschorting van de tenuitvoerlegging van de in beroep bestreden uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Gelderland af.

Gedaan te 's-Gravenhage op 22 augustus 2005
door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, voorzitter.

15/05

Uitspraak op het beroepschrift van de kerkenraad van de gereformeerde kerk te [...] [appellant].

1. De procedure

- 1.1 Bij brief van 18 juli 2005 (ingekomen op 25 juli 2005) heeft [appellant] beroep ingesteld tegen de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Gelderland van 4 juli 2005, verzonden op 5 juli 2005, waarbij het bezwaar van de heer [...] [verweerder] tegen het besluit van [appellant] van 14 februari 2005 tot afwijzing van het verzoek van [verweerder] om revisie van het besluit van [appellant] van 10 januari 2005, strekkende tot beëindiging van [verweerdere] lidmaatschap van de kindernevendienstcommissie, gegrond is verklaard en de beide besluiten van [appellant] zijn vernietigd.
- 1.2 De voorzitter van het generale college heeft op 22 augustus 2005 het verzoek van [appellant] om de tenuitvoerlegging van de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen op te schorten totdat het generale college uitspraak heeft gedaan afgewezen.
- 1.3 [Appellant] heeft het beroepschrift nader toegelicht bij schrijven van 13 september 2005.
- 1.4 Bij brief van 12 oktober 2005 heeft [verweerder] op het beroepschrift gereageerd.
- 1.5 De mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden ter zitting van het generale college van 15 december 2005. Aldaar zijn verschenen:
- namens [appellant]: de heer H.J.H. (voorzitter), de heer G.G.K. (oud-scriba) en de heer T.H. (kerkenraadslid);
  - [verweerder] en zijn dochter.

2. Het bestreden besluit en de inhoud van het beroep

- 2.1 In zijn uitspraak van 4 juli 2005 heeft het regionale college het bezwaar van [verweerder] tegen het besluit van [appellant] van 14 februari 2005 tot afwijzing van zijn verzoek om revisie van het besluit van [appellant] van 10 januari 2005, strekkende tot beëindiging van [verweerdere] lidmaatschap van de kindernevendienstcommissie, gegrond verklaard en beide besluiten van [appellant] van 10 januari 2005 en 14 februari 2005 vernietigd.
- 2.2 Samengevat is het regionale college van oordeel dat het besluit van [appellant] van 10 januari 2005 tot stand is gekomen zonder dat [verweerder] in de gelegenheid is geweest zijn visie op zijn functioneren binnen de kindernevendienstcommissie aan [appellant] kenbaar te maken of te reageren op bestaande kritiek. [Verweerder] is evenmin op de hoogte gesteld van het feit dat over zijn functioneren is gesproken en zou worden besloten, zodat hij ook niet op eigen initiatief informatie heeft kunnen leveren.
- 2.3 Het regionale college heeft op grond hiervan geoordeeld dat daarmee het persoonlijk belang van [verweerder] is veronachtzaamd om zelf zijn belangen en gevoelens aan de leden van [appellant] over te brengen op een moment dat dit nog van invloed kon zijn op de besluitvorming. Ook heeft [appellant] hiermee het risico genomen dat bij de besluitvorming is uitgegaan van wellicht onjuiste of onvolledige informatie over voor [appellant] van belang zijnde feiten en omstandigheden. Gelet op deze gebreken aan het besluit van 10 januari 2005 had het, aldus het regionale college op de weg van [appellant] gelegen, dit bij de behandeling van het revisieverzoek te constateren en de herstellen. Dit heeft onvoldoende plaatsgevonden. Allereerst niet doordat [appellant] niet gereageerd heeft op de door [verweerder] aangevoerde omstandigheden en voorts niet door [verweerder] niet op de hoogte te stellen van het gesprek van [appellant] met (de meeste leden van) de kindernevendienstcommissie, waardoor hij bij dit gesprek niet aanwezig heeft kunnen zijn.
- 2.4 [Appellant] voert samengevat tegen deze beslissing van het regionale college de navolgende bezwaren aan:
- a. het regionale college heeft onvoldoende rekening gehouden met het feit dat de kerk een informele organisatie is waar niet steeds in procedures wordt gedacht en waarbij feiten en omstandigheden ook niet steeds schriftelijk worden vastgelegd;
  - b. hoewel formeel hoor en wederhoor niet heeft plaatsgevonden was het voor [appellant] begrijpelijk en duidelijk dat het bestuur van de kindernevendienstcommissie niet langer met [verweerder] kon samenwerken. Inhoudelijk zou het toepassen van het recht van hoor en wederhoor niets nieuws hebben toegevoegd;
  - c. niet de inhoudelijke kwestie in deze zaak stond centraal, maar de onmogelijkheid om verder met elkaar samen te werken; deze onmogelijkheid om samen te werken heeft er toe geleid dat in de revisieprocedure het bezwaar van [verweerder] zonder hoor en wederhoor is afgewezen, hetgeen onverlet laat dat [appellant] er naar streeft langs de weg van het gesprek de relatie met [verweerder] en zijn gezin te normaliseren.

3. Beoordeling

- 3.1 De door [appellant] aangevoerde omstandigheden zijn niet voldoende om zonder [verweerder] tevoren te horen, het primaire besluit van 10 januari 2005 tot beëindiging van [verweerdere] lidmaatschap van de kindernevendienstcommissie te hebben kunnen nemen. Het te nemen besluit was voor [verweerder] zeer belastend. Bij het nemen van een dergelijk besluit is het van evident belang dat [appellant] uitgaat van de juiste feiten, om zodoende een juist gewicht te kunnen toekennen aan de voor [verweerder] van betekenis zijnde belangen. Daarvoor is het noodzakelijk dat [verweerder] zijn zienswijze op de feiten en de belangen aan [appellant] tijdig kenbaar kan maken. Ook de veronderstelling dat [verweerder] geen nieuw licht zou kunnen geven op het voornemen van [appellant] om zijn lidmaatschap van de kindernevendienstcommissie te beëindigen, is onjuist. Juist het horen van beide partijen voorafgaand aan het te nemen besluit is bedoeld om vast te stellen of er nog nieuwe niet bekend zijnde gezichtspunten van beide partijen bestaan, waar [appellant] nog geen rekening mee heeft gehouden. Dat de leden van [appellant] vrijwilligers zijn geeft evenmin een rechtvaardiging om [verweerder] niet tevoren te horen en daarmee het elementaire recht van hoor en wederhoor niet toe te passen.
- 3.2 Ook de door [appellant] aangevoerde omstandigheden om [verweerder] in de revisieprocedure niet te horen treffen naar het oordeel van het generale college geen doel. Niet iedereen is in staat om zijn gedachten evengoed en uitputtend schriftelijk te formuleren. [Verweerder] had daarom in de gelegenheid moeten worden gesteld om zijn bezwaren ook mondeling naar voren te brengen. Bovendien kan het mondeling horen ertoe dienen om nadere informatie ter beschikking te krijgen en bestaat er tijdens het horen de gelegenheid om naar een oplossing voor het gerezen geschil te zoeken. Door het uitwisselen van gegevens en wederzijdse standpunten had voorts het vertrouwen tussen [verweerder] en [appellant] - ook als hij geen gelijk had gekregen - kunnen worden versterkt en/of hersteld.
- 3.3 Op grond hiervan is het generale college van oordeel dat het regionale college op juiste gronden het beroep van [verweerder] gegrond heeft verklaard en de bestreden besluiten van [appellant] van 10 januari 2005 en 14 februari 2005 heeft vernietigd.
- 3.4 Niettemin zal het generale college de rechtsgevolgen van beide besluiten in stand laten. Op grond van hetgeen bij de mondelinge behandeling als ook uit de stukken is gebleken komt het generale college tot het oordeel dat de onderlinge verhouding en sfeer tussen [verweerder] en de kindernevendienstcommissie zodanig is geworden dat er geen belang meer mee is gediend dat [verweerder] terugkeert als lid van de kindernevendienstcommissie. De aangevoerde feiten en omstandigheden bieden onvoldoende perspectief voor een verbetering van de verhoudingen tussen deze beide partijen. De mogelijkheden om op basis van hernieuwd overleg het vertrouwen tussen [verweerder] en de kindernevendienstcommissie te herstellen acht het generale college vrijwel uitgesloten.
- 3.5 Daarbij heeft het generale college wel laten meewegen dat het vertrouwen tussen [verweerder] en [appellant] met wederzijdse inspanning zal kunnen worden hersteld, waar nodig met behulp van het regionale college voor de visitatie. [Appellant] heeft desgevraagd ter zitting duidelijk aangegeven zich verantwoordelijk te voelen voor [verweerder] en zijn gezin. [Appellant] heeft zich voorts bereid verklaard om er alles aan te doen om de verhoudingen en het onderlinge vertrouwen te herstellen. Ook [verweerder] heeft zich in beginsel open gesteld voor het herstel van het wederzijds vertrouwen.
- 3.6 Het bovenstaande leidt ertoe dat het generale college de uitspraak van het regionale college dat de bestreden besluiten van [appellant] dienen te worden vernietigd, zal bevestigen, maar gezien de huidige situatie en de hiervoor genoemde omstandigheden, de rechtsgevolgen van het besluit in stand zal laten.

4. Beslissing

- 4.1 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen
- bevestigt de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Gelderland van 4 juli 2005;
  - bepaalt dat de rechtsgevolgen van de vernietigde besluiten van 10 januari 2005 en 14 februari 2005 in stand worden gelaten;
  - bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak – voor zover het generale college betreffende – komen voor rekening van de kerk.

Aldus gewezen op 1 februari 2006

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J.C. Fockens, ds J. Vroegindeweyj

16/05

Uitspraak op het beroepschrift van [...] [appellant]1. De procedure

- 1.1 Bij beroepschrift gedateerd 27 juli 2005 – door het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen (hierna: het generale college) ontvangen op 1 augustus 2005 – is [appellant] in beroep gekomen tegen de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen Friesland van 5 juli 2005 – verzonden op 5 juli 2005 – waarbij het besluit van het College van Kerkrentmeesters [verweerder] van 13 april 2005 is bevestigd.
- 1.2 Van Eysinga & Oostra, rentmeesters en juristen, heeft bij brief van 13 september 2005 een verweerschrift ingediend.
- 1.3 [Appellant] heeft op 3 oktober 2005 in zijn verweerschrift in zaaknr. 09/05 tevens gereageerd op het verweerschrift van Van Eysinga & Oostra in zaaknr. 16/05.
- 1.4 Van Eysinga & Oostra heeft bij brief van 11 november 2005 gerepliceerd, waarna [appellant] op 1 december 2005 heeft gedupliceerd.
- 1.5 Partijen hebben niet verzocht om te worden gehoord en het generale college heeft evenmin aanleiding gezien om zelf een hoorzitting te bepalen.

2. Het beroep

- 2.1 [Appellant] heeft tegen de bestreden uitspraak een aantal grieven aangevoerd, die – zakelijk weergegeven – op het volgende neerkomen:
  1. Ten onrechte heeft het regionale college overwogen dat [verweerder] het leeftijds criterium van 65-jaar heeft mogen hanteren bij uitgifte van land in pacht.
  2. Ten onrechte heeft het regionale college het belang van [appellant] om te zijner tijd zijn bedrijfsopvolger als pachter in de plaats te doen stellen ondergeschikt gemaakt aan de doelstelling om jonge agrariërs de gelegenheid te geven om land te kunnen pachten. Het regionale college miskent dat het nagestreefde doel bereikt had kunnen worden door overeenstemming tussen verpachter en pachter over indeplaatsstelling van X. of via een indeplaatsstellingsprocedure voor de rechtbank, sector kanton.
  3. Ten onrechte overweegt het regionale college ten overvloede dat de beoogde bedrijfsopvolger, X., thans niet aan de gestelde voorwaarden voldoet aangezien hij geen dooplid en/of belijdend lidmaat van de kerk is. Het regionale college gaat ten onrechte voorbij aan het feit, dat X. zich eventueel kan laten dopen om aan de gestelde voorwaarde te voldoen. Het regionale college miskent voorts dat artikel 49 Pachtwet een limitatief aantal toetsingsgronden kent waarvan deze voorwaarde geen deel uitmaakt.
  4. Ten onrechte overweegt het regionale college dat voorafgaand aan het sluiten van de pachtovereenkomst toestemming is verleend door het regionale college voor beheerszaken en dat door [verweerder] bijstand is gevraagd aan het regionale college voor beheerszaken.

3. Beoordeling

- 3.1 [Verweerder] heeft in de “voorwaarden pachtuitgifte landerijen kerk [...]” onder meer gesteld, dat op het moment van inschrijving de inschrijver doop- of belijdend lid van de Protestantse Kerk [...] dient te zijn, jonger moet zijn dan 65 jaren alsmede een bedrijfsmatig veehouderij dient uit te oefenen.
- 3.2 De eerste grief van [appellant] komt er op neer, dat het hanteren van het leeftijds criterium van 65 jaar leeftijdsdiscriminatie oplevert.
- 3.3 Het generale college is van oordeel, dat het hanteren van een leeftijds criterium bij uitgifte van grond in pacht niet in strijd is met het recht als daarvoor een redelijke en objectieve grond bestaat.
- 3.4 [Verweerder] heeft aangevoerd dat de hantering van het leeftijds criterium ten doel heeft om jonge agrariërs de kans te geven om land in pacht te kunnen verkrijgen en dat tevens door het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd het economisch belang van de 65-jarige pachter minder is geworden.
- 3.5 Uit de uitspraak van de Pachtkamer Hof Arnhem 9 mei 2000 (Agrarisch Recht, juni 2002, 5110) kan worden afgeleid dat doelstellingen als door [verweerder] nagestreefd een redelijke en objectieve grond opleveren voor de toepassing van de leeftijdsgrens van 65 jaren.
- 3.6 Weliswaar is deze uitspraak door het Hof gegeven in het kader van de toepassing van art. 38a Pachtwet, doch het generale college is van oordeel dat zulks niet anders is in de situatie, dat land in pacht wordt uitgegeven. Het generale college neemt hierbij tevens in aanmerking dat het Hof heeft overwogen dat bij de totstandkoming van het leeftijds criterium van art. 38a Pachtwet

- op dit punt geen wezenlijke discussie is gevoerd en evenmin is gebleken, dat in het parlement of in landbouwkringen die leeftijdsgrens thans ter discussie staat.
- 3.7 De verwijzing van [appellant] naar Pachtkamer Hof Arnhem 3 juli 1996 (Agrarisch Recht, 6 juni 1998, 4919) maakt zulks niet anders aangezien het hier een geval betrof, waarin de verpachter – anders dan in de onderhavige zaak – geen bezwaar maakte tegen het feit dat de pachter de 65-jarige leeftijd reeds had bereikt.
- 3.8 De eerste grief van [appellant] dient derhalve te worden verworpen.
- 3.9 Het generale college overweegt ten aanzien van de tweede grief het navolgende.
- 3.10 Nu vast staat dat [appellant] niet voldoet aan het door [verweerder] in de voorwaarden voor pachtuitgifte gestelde leeftijdscriterium, kan aan een nadere belangenafweging niet worden toegekomen. Het generale college overweegt ten overvloede dat [verweerder] niet onredelijk of onzorgvuldig heeft gehandeld door reeds ten tijde van de uitgifte van de grond in pacht door middel van het stellen van een leeftijdscriterium de belangen van jonge agrariërs te laten prevaleren boven het toekomstig onzekere belang van [appellant] om zijn bedrijfsopvolger, X., in zijn plaats te stellen. Voorts was een eventuele indeplaatsstelling van X. (nog) niet aan de orde, aangezien [appellant] zelf geen pachter kon worden. De grief dient derhalve te worden verworpen.
- 3.11 Het generale college overweegt ten aanzien van de derde grief het navolgende.
- 3.12 Deze grief treft evenmin doel alleen al op grond van het feit, dat [appellant] niet voldoet aan het door [verweerder] in de nadere voorwaarden voor pachtuitgifte gestelde leeftijdscriterium. Daarnaast heeft naar het oordeel van het generale college nog het navolgende te gelden. Vast staat dat X. thans geen dooplid of belijdend lid van de Protestantse Kerk te [...] is. [Verweerder] heeft in de voorwaarden voor pachtuitgifte mede als voorwaarde gesteld dat de pachter te allen tijde doop- of belijdend lid van de Protestantse Kerk te [...] dient te zijn op straffe van verbeurte van een opeisbare boete van € 1.000,00/ha. [Verweerder] is gerechtigd deze voorwaarde te stellen zelfs indien deze afwijkt van een gedragslijn, die zij mogelijk bij eerdere gronduitgiften heeft gevolgd. Nog daargelaten dat [appellant] door eventueel X. in zijn plaats te stellen in strijd zou handelen met deze voorwaarde, is zulks ook een omstandigheid waarmee de Pachtkamer bij de toepassing van art. 49 Pachtwet rekening zou kunnen houden. De Pachtkamer beslist immers niet uitsluitend op basis van de verplichte afwijzingsgronden van art. 49 lid 4, 4 en 6 Pachtwet, maar naar billijkheid met inachtneming daarvan. Het generale college is voorts van oordeel dat [verweerder] met de toekomstige onzekere factor, dat X. zich kan laten dopen, terecht geen rekening heeft gehouden. Deze grief wordt daarom verworpen.
- 3.13 Voor de beoordeling van grief vier is het volgende van belang. De pachtovereenkomst met T. is gesloten op 21 april 2005. Het regionale college voor de behandeling van beheerszaken Friesland heeft bij brief van 26 april 2005 bericht aan T. ontheffing te verlenen volgens het bepaalde in ordinantie 11: art. 8 lid 3, onder het tweede gedachtengestreepte.
- 3.14 Uit de in het geding gebrachte brief van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken Friesland d.d. 8 september 2005 blijkt dat de hierboven genoemde brief d.d. 26 april 2005 een schriftelijke bevestiging behelst van de beslissing, die genomen is in de vergadering van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken Friesland van 13 april 2005. Zulks is in overeenstemming met de verklaringen, die door mr Oostra en ds P. zijn gedaan in de procedure bij het regionale college. Nog daargelaten of ds P. als partij-getuige moet worden aangemerkt, kan deze verklaring in ieder geval als aanvullend bewijs dienen op de overige bewijsmiddelen. Ordinantie 11: art. 8 lid 3 onder het tweede gedachtenstreepte stelt geen nadere eisen aan de wijze waarop de toestemming door het regionale college voor beheerszaken Friesland moet worden verleend behoudens dan dat deze toestemming voorafgaand aan het sluiten van de overeenkomst moet worden gegeven. Dit is gebeurd. Hoewel de brief van 26 april 2005 spreekt over het door T. in erfpacht nemen van enkele percelen grond dient deze zinsnede in het licht van de voorafgaande besprekingen tussen [verweerder] en het regionale college voor de behandeling van beheerszaken Friesland en de brief van 8 september 2005 zodanig te worden verstaan, dat toestemming is gegeven T. landerijen in pacht uit te geven. Uit die brief van 26 april 2005 alsmede uit hetgeen uit vorenstaande is overwogen blijkt dat [verweerder] zich heeft laten bijstaan door het regionale college voor beheerszaken Friesland. Dat het regionale college voor beheerszaken Friesland zich terzake schriftelijk had moeten uitlaten is een eis, die niet uit de kerkerde voortvloeit.
- 3.15 Grief vier dient derhalve te worden verworpen.
4. Beslissing
- 4.1 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen:
- verklaart het beroep van [appellant] ongegrond;

- bevestigt de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen d.d. 5 juli 2005;
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van de zaak, voorzover het generale college betreffende, voor rekening komen van de kerk.

Aldus gewezen op 30 maart 2006

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J.C. Fockens,
ds J. Vroegindeweyj.

18/05

Uitspraak op het beroepschrift van de kerkenraad van wijkgemeente I van de gereformeerde kerk te [...] [appellant].

1. De procedure

- 1.1 Bij brief van 17 augustus 2005, ingekomen op 19 augustus 2005, stelde [appellant] hoger beroep in tegen de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen in Utrecht d.d. 21 juli 2005.
- 1.2 In bovengenoemde brief heeft [appellant] verzocht toe te staan dat hij de motieven tot het instellen van het hoger beroep op een later tijdstip – doch uiterlijk 20 september 2005 – schriftelijk aan het generale college kenbaar maakt.
- 1.3 Bij brief van 23 augustus 2005 heeft het generale college [appellant] bericht dat het college de nadere motivering van zijn beroepschrift graag 'binnen een maand na heden' tegemoet ziet.

2. Beoordeling inzake ontvankelijkheid

- 2.1 Volgens artikel 18 van de generale regeling kerkelijke rechtspraak kan een college voor de behandeling van bezwaren en geschillen besluiten – indien een bezwaar- of beroepschrift niet voldoet aan de vereisten als bedoeld in ordinantie 12-5 respectievelijk ordinantie 12-9 (bedoeld zal zijn 12-8) dan wel indien de verstrekte gegevens en stukken onvoldoende zijn voor de behandeling van het bezwaar- of beroepschrift – het bezwaar of beroep niet-ontvankelijk te verklaren, mits betrokkene in de gelegenheid is gesteld om het bezwaar- of beroepschrift binnen door het college gestelde termijn aan te vullen.
- 2.2 Het beroepschrift van [appellant] voldoet naar het oordeel van het generale college niet aan de vereisten als bedoeld in ordinantie 12-8; het acht de verstrekte gegevens in de brief van 17 augustus 2005 onvoldoende om het beroepschrift te behandelen. Door het generale college is [appellant] in de gelegenheid gesteld het beroepschrift binnen een door dit college gestelde termijn nader te motiveren.
- 2.3 Nu er sinds 23 augustus 2005 ruim drie maanden zijn verstreken en [appellant] geen gebruik heeft gemaakt van de hem geboden gelegenheid zijn beroepschrift binnen een maand na die datum door middel van een nadere motivering aan te vullen, noch binnen die termijn gemotiveerd om nader uitstel heeft verzocht, zal het generale college hem op grond van artikel 18 van de generale regeling kerkelijke rechtspraak niet-ontvankelijk verklaren in zijn beroep.

3. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- verklaart [appellant] niet-ontvankelijk in zijn beroep;
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak, voorzover het generale college betreffende, komen voor rekening van de kerk.

Aldus gewezen op 15 december 2005 door

mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J. Vroegindewij, ds J.C. Fockens.

19/05

Uitspraak op het beroepschrift van de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk van [...] [appellant].

1. De procedure

- 1.1 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen heeft kennisgenomen van
- de brief van 4 oktober 2005, ingekomen op 6 oktober 2005, van [appellant];
  - een afschrift van de brief van het generale college voor de ambtsontheffing d.d. 6 januari 2006 aan ds [...] (hierna: de predikant);
  - de uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing van 17 augustus 2005 (verzonden op 5 september 2005), alsmede de op de zaak betrekking hebbende stukken die het generale college voor de ambtsontheffing ter beschikking stonden.
- 1.2 Ambtshalve heeft het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen van het Bureau Predikanten een afschrift ontvangen van de “melding van de bevestiging van een nieuwe predikant” van de kerkenraad van de gereformeerde kerk te [...].

2. De uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing en het daartegen ingestelde beroep

- 2.1 Het generale college voor de ambtsontheffing is in zijn uitspraak van 17 augustus 2005 tot het oordeel gekomen dat de predikant de gemeente niet langer met stichting kan dienen en heeft aan de predikant een termijn verleend tot 1 januari 2006, binnen welke hij zich naar dit oordeel kan voegen.
- 2.2 Het generale college voor de ambtsontheffing heeft bepaald dat de predikant, indien hij zich niet naar dit oordeel voegt, per 1 januari 2006 wordt losgemaakt van de gemeente.
- 2.3 Het generale college voor de ambtsontheffing heeft geoordeeld dat de ingediende financiële gegevens geen aanleiding geven af te wijken van de vastgestelde algemene beleidsregels inzake de kostentoedeling van het wachtgeld.
- 2.4 In beroep stelt [appellant] – kort samengevat – dat het generale college voor de ambtsontheffing een oordeel had moeten geven ten aanzien van de schuldvraag, dat de minimale taakopvatting van het generale college voor de ambtsontheffing kan leiden tot strijdigheid met kerkelijke en algemene rechtsbeginselen, dat de spanningen in de gemeente niet alleen de buitenechtelijke relatie van de predikant betreffen, maar dat de predikant daarover onwaarheid heeft gesproken en dat het besluit van het generale college voor de ambtsontheffing ten aanzien van het wachtgeld in geen verhouding staat tot het met de losmaking gediende doel en derhalve in strijd is met het evenredigheidsbeginsel.
- 2.5 [Appellant] verzoekt het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen ten aanzien van de losmaking van de predikant een termijn vast te stellen die korter is dan vier en een halve maand en ten aanzien van de doorberekening van het wachtgeld een meer billijke, rechtvaardiger en liefdevoller termijn te hanteren.
- [Appellant] verzoekt het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen tevens een uitspraak te doen, ook al zou de predikant gedurende de behandeling in beroep een beroep van een andere gemeente krijgen en aanvaarden, om te voorkomen dat gemeenten die verzeild raken in vergelijkbare situaties onterecht de dupe worden van kerkelijke rechtspraak.

3. Beoordeling

- 3.1 Het beroep is tijdig ingesteld.
- 3.2 Nu echter gebleken is dat de predikant per 22 januari 2006 als predikant verbonden is aan de gereformeerde kerk te [...] en de wachtgeldverplichting van [appellant] slechts tot die datum geldt, is het generale college van oordeel dat [appellant] geen belang heeft bij de voortzetting van de behandeling van het beroep.
- 3.3 Het generale college merkt het belang om een uitspraak te verkrijgen ten behoeve van andere gemeenten in vergelijkbare situaties niet aan als een belang dat voortzetting van de procedure kan rechtvaardigen, omdat andere gemeenten geen partij in deze zaak zijn en elke zaak op haar eigen merites dient te worden beoordeeld.
- 3.4 Het bovenstaande leidt ertoe dat [appellant] bij gebrek aan belang niet-ontvankelijk dient te worden verklaard in zijn beroep.
- 3.5 Hoewel aan een inhoudelijke beoordeling van het beroep derhalve de grond is komen te ontvallen, overweegt het generale college ten overvloede dat reeds uit de formulering van ordinantie 3-20-2 volgt dat het generale college voor de ambtsontheffing slechts heeft te beoordelen of de predikant de gemeente nog langer met stichting kan dienen. De beoordeling

van de belijdenis en wandel van ambtsdragers is opgedragen aan de colleges voor het opzicht; van die procedure heeft [appellant] blijkens de stukken afgezien.

4. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- verklaart [appellant] niet-ontvankelijk in zijn beroep;
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van de zaak, voorzover het generale college betreffende, komen voor rekening van de Kerk.

Aldus gewezen op 1 februari 2006

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J.C. Fockens, ds J. Vroegindewij.

20/05

Uitspraak op het beroep van ds [...] [appellant]1. De procedure

- 1.1 Bij brief van 10 oktober 2005, bij het generale college ingekomen op 11 oktober 2005, heeft [appellant] beroep ingesteld tegen de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen Zeeland (hierna: het regionale college), verzonden op 15 september 2005, voorzover daarbij het door hem gemaakte bezwaar tegen het in de brief van de kerkenraad van de hervormde gemeente [...] [verweerder] van 22 februari 2005 vervatte besluit ongegrond is verklaard.
- 1.2 Het beroep is aangevuld bij brief van 15 november 2005, met bijlagen.
- 1.3 Bij brief van 15 december 2005, met bijlagen, heeft [verweerder] op het beroep gereageerd.
- 1.4 Op 16 januari 2006 heeft het generale college, ingevolge het bepaalde in artikel 10 lid 2 onder g. van de generale regeling voor de kerkelijke rechtspraak, een afschrift ontvangen van de uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing van 5 januari 2006, waarbij is bepaald dat de band tussen [appellant] en de hervormde gemeente [...] (hierna: de gemeente) per 1 mei 2006 wordt losgemaakt.
- 1.5 Bij brieven van 20 en 22 februari 2006 hebben [appellant] respectievelijk [verweerder] desgevraagd aan het generale college medegedeeld welk belang zij bij voortzetting van de beroepsprocedure menen te hebben.
- 1.6 Het generale college ziet, gelet op hetgeen hierna wordt overwogen met betrekking tot de ontvankelijkheid van het beroep, geen aanleiding om een hoorzitting te bepalen.

2. Het oorspronkelijke bezwaar en de bestreden uitspraak

- 2.1 [Appellant] heeft bij brief van 24 maart 2005 bezwaar gemaakt tegen de in de brief van [verweerder] van 22 februari 2005 vervatte weigering om gevolg te geven aan het verzoek van [appellant] van 17 februari 2005 om de gemeente nadere informatie te verstrekken over de ten aanzien van hem gegeven beslissing van het generale college voor het opzicht. [Appellant] heeft daarbij gesteld dat de wijze van informatieverstrekking hierover door [verweerder] een onjuist beeld van hem in de gemeente heeft doen ontstaan, hetgeen nadelig kan zijn voor het behoud van zijn positie als predikant van de gemeente.
- 2.2 Het regionale college heeft overwogen dat niet is gebleken van onjuiste of eenzijdige informatieverstrekking door [verweerder] aan de gemeente en heeft het bezwaar ongegrond verklaard.

3. Ontvankelijkheid

- 3.1 Het beroep is tijdig ingesteld.
- 3.2 Uit de in 1.4 vermelde uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing van 5 januari 2006 blijkt dat de band tussen [appellant] en de gemeente per 1 mei 2006 wordt losgemaakt. Blijkens die uitspraak, die inmiddels onherroepelijk is, zijn (onder meer) de [verweerder] en [appellant] unaniem van oordeel dat laatstgenoemde de gemeente niet langer met stichting kan dienen als predikant. Hieruit vloeit voort dat [appellant] thans niet meer als predikant aan de gemeente is verbonden en dat hij in die situatie heeft berust.
- 3.3 Het voorgaande brengt mee dat het door [appellant] gestelde belang, gelegen in het behoud van zijn positie als predikant van de gemeente, niet langer bestaat. In zoverre is het belang aan het beroep komen te ontvallen.
- 3.4 [Appellant] heeft in de brief van 20 februari 2006 gesteld dat hij – niettemin – belang houdt bij een inhoudelijke beoordeling van zijn beroep, om reputatieschade zoveel mogelijk te beperken en omdat de wijze van informatieverstrekking door de gemeente (waarmee bedoeld zal zijn [verweerder]) zijn kansen om elders een beroep te aanvaarden in negatieve zin beïnvloedt.
- 3.5 Dat enige reputatieschade verband houdende met de wijze van informatieverstrekking zou zijn geleden, dan wel dat de kansen van [appellant] op aanvaarding van een beroep of andere werkring elders daardoor negatief zijn of worden beïnvloed is evenwel niet aannemelijk gemaakt. Daarin is dan ook – mede gelet op de mogelijkheid voor [appellant] om aan derden zelf informatie te verstrekken over (onder andere) de beslissing van het generale college voor het opzicht – onvoldoende belang gelegen bij een inhoudelijke beoordeling van het beroep.
- 3.6 Op grond van al het voorgaande dient het beroep van [appellant] niet-ontvankelijk te worden verklaard.

4. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- verklaart het beroep van [appellant] tegen de uitspraak van het regionale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen Zeeland van 13 juni 2005 niet-ontvankelijk;
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van de zaak, voorzover het generale college betreffende, komen voor rekening van de Kerk.

Aldus gewezen op 17 mei 2006 door
mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J.C. Fockens, ds L.
Korevaar.

21/05

Uitspraak op het beroep van ds [...].1. De procedure

- 1.1 Op 21 oktober 2005 is bij het generale college binnengekomen een verzoek van het moderamen van de generale synode (hierna: moderamen-GS), namens de kleine synode, van 17 oktober 2005 om de behandeling over te nemen van de procedure om ds [...] (hierna: de predikant) te ontheffen van zijn werkzaamheden en hem los te maken van de hervormde gemeente te [...] (hierna: de gemeente). De predikant en de gemeente zijn van dit verzoek in kennis gesteld.
- 1.2 Het generale college heeft kennisgenomen van de stukken die het moderamen-GS ter beschikking stonden, waaronder:
- a. de beslissing van de commissie ex ordinantie 13-30 van de kerkorde der Nederlandse Hervormde Kerk (hierna: de commissie 13-30) van 18 januari 1999, strekkende tot losmaking van de band tussen de predikant en de gemeente per 26 februari 1999;
  - b. het tegen deze beslissing gerichte beroepschrift van de predikant van 11 februari 1999, dat is behandeld in de vergadering van het breed moderamen van de generale synode van de Nederlandse Hervormde Kerk (hierna: BM-GS NHK) van 20 maart 1999, alwaar de predikant en zijn raadsman en de kerkenraad en het college van kerkvoogden van de gemeente, zowel in elkaars aanwezigheid als afzonderlijk, zijn gehoord;
  - c. de tussenbeslissing van het BM-GS NHK van 19 juni 1999, tot bevestiging van de beslissing van de commissie 13-30, onder voorwaarde dat de kerkvoogden van de gemeente tezamen met de daartoe aangewezen gedelegeerden voor 1 september 1999 de in ordinantie 13-30-8 van de kerkorde der Nederlandse Hervormde Kerk (HKO) vereiste verklaring hebben afgegeven;
  - d. de beslissing van het BM-GS NHK van 10 september 1999 tot bevestiging van de beslissing van de commissie 13-30 na ontvangst van een, naar het oordeel van het BM-GS NHK voldoende, verklaring als bedoeld in ordinantie 13-30-8 HKO, waarbij de datum waarop de predikant van zijn ambt in de gemeente wordt ontheven wordt bepaald op vijftiendertig dagen na de datum van ontvangst van de bovenvermelde verklaring.
- 1.3 Bij brief van 29 november 2005 heeft de commissie van bijzondere zorg met betrekking tot hervormde gemeenten, mede namens de gemeente, verzocht om de wachtgeldregeling (in ieder geval voor een aanmerkelijk deel daarvan) niet ten laste te laten komen van de gemeente.
- 1.4 Het generale college ziet, gelet op de voorliggende stukken, de tot nog toe gevolgde procedure en de stand waarin deze zich bevindt, geen aanleiding om de predikant en de gemeente nader te horen. Zij hebben dat ook niet verzocht.

2. Bevoegdheid van het generale college

- 2.1 Op grond van ordinantie 13-30-10 HKO was het BM-GS NHK bevoegd om beroepen tegen beslissingen van de commissie 13-30 tot losmaking van de band tussen een predikant en een gemeente te behandelen.
- 2.2 Ingevolge overgangsbepaling 42 bij de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland (hierna: PKO) heeft het BM-GS NHK zijn werkzaamheden op 30 april 2004 beëindigd.
- 2.3 Ingevolge ordinantie 3-20-2 PKO juncto artikel 11 lid 1 en 7 van de bij de PKO behorende Generale regeling voor de kerkelijke rechtspraak is het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen met ingang van 1 mei 2004 het bevoegde kerkelijke lichaam om beroepen tegen beslissingen tot losmaking van de band tussen een predikant en een gemeente te behandelen.
- 2.4 Nu in de overgangsbepalingen bij de PKO geen ander kerkelijk lichaam is aangewezen voor de behandeling van beroepen, als bedoeld in overweging 2.1, die op 30 april 2004 nog bij het BM-GS NHK aanhangig waren, is het generale college, gelet op overweging 2.3, bevoegd om van het beroep van de predikant kennis te nemen en daarop uitspraak te doen.

3. Feitelijke achtergronden

- 3.1 Bij brief van 8 mei 1998 heeft het breed moderamen van de toenmalige provinciale kerkvergadering van [...] een bezwaar tegen de verdere ambtsbediening van de predikant in de gemeente voorgelegd aan de commissie 13-30, die daaromtrent de in overweging 1.2 onder a. weergegeven beslissing heeft gegeven.
- 3.2 Voor de achtergronden van het verzoek tot losmaking wordt verwezen naar de in overweging 1.2 onder c. en d. weergegeven beslissingen van het BM-GS NHK., die destijds aan de predikant en de gemeente zijn toegezonden.

3.3 De in die beslissingen vermelde verklaring als bedoeld in ordinantie 13-30-8 HKO is nimmer afgegeven.

4. Beoordeling

4.1 In zijn beslissing van 19 juni 1999 heeft het BM-GS NHK geoordeeld dat de ontstane situatie in de gemeente van dien aard is dat de band tussen de gemeente en de predikant dient te worden losgemaakt. Die, aan de predikant en de gemeente bekend gemaakte, beslissing bevat in zoverre een definitief oordeel. Dat oordeel en de daaraan ten grondslag liggende overwegingen neemt het generale college over.

4.2 De reden waarom het BM-GS NHK in zijn beslissingen van 19 juni en 10 september 1999 geen ingangsdatum heeft bepaald voor de losmaking, was gelegen in het ontbreken van een verklaring als bedoeld in ordinantie 13-30-8 HKO van een bevoegd college van kerkvoogden van de gemeente.

4.3 Een dergelijke verklaring is sinds de inwerkingtreding van de PKO op 1 mei 2004 niet meer vereist voor een losmaking van de band tussen predikant en gemeente.

4.4 Uit het voorgaande volgt dat thans geen beletsel bestaat om de band tussen de predikant en de gemeente los te maken. In aanmerking genomen de zeer lange duur van de beroepsprocedure, gedurende welke de predikant zich – gelet op de beslissingen van het BM-GS NHK – reeds sinds 1999 heeft kunnen voorbereiden op het aanvaarden van een beroep elders of het vinden van andere werkzaamheden, ziet het generale college – gelet op artikel 11 lid 6 van de generale regeling voor de kerkelijke rechtspraak – aanleiding om de datum met ingang waarvan de band tussen de predikant en de gemeente wordt losgemaakt, te stellen op 1 januari 2006.

4.5 Gelet op het bepaalde in artikel 10 lid 2 van de generale regeling voor de kerkelijke rechtspraak zal het generale college de zaak voor het overige verwijzen naar het generale college voor de ambtsontheffing om met inachtneming van het bepaalde in artikel 29 lid 4 van de generale regeling voor de predikantstraktementen vast te stellen welk deel van de kosten die de ontheffing van de predikant met zich meebrengt, voor rekening van de gemeente komt. Het generale college zal daarbij de in overweging 1.3 vermelde brief van de commissie van bijzondere zorg doorzenden aan het generale college voor de ambtsontheffing, opdat dat college de inhoud van die brief bij zijn beoordeling kan betrekken.

5. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- bevestigt de beslissing van de commissie als bedoeld in ordinantie 13-30 van de kerkerode der Nederlandse Hervormde Kerk van 18 januari 1999, met uitzondering van de datum met ingang waarvan de band tussen de predikant en de gemeente wordt losgemaakt;
- bepaalt dat de predikant per 1 januari 2006 van zijn werkzaamheden wordt ontheven en wordt losgemaakt van de hervormde gemeente te [...];
- verwijst de zaak naar het generale college voor de ambtsontheffing om vast te stellen welk deel van de kosten die de ontheffing van de predikant met zich brengt, voor rekening van die gemeente komt;
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak, voorzover het generale college betreffende, komen voor rekening van de kerk.

Aldus gewezen op 15 december 2005 door

mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J.C. Fockens, ds J. Vroegindewij.

22/05

Uitspraak op het bezwaar van het college van kerkrentmeesters van de gereformeerde kerk van [...]

1. De procedure

- 1.1 Bij brief, met bijlagen, van 2 november 2005, bij het generale college ingekomen op 4 november 2005, heeft het college van kerkrentmeesters van de gereformeerde kerk van [...] (hierna: het college van kerkrentmeesters) bezwaar gemaakt tegen de beslissing van de beleidscommissie Predikanten (hierna: de beleidscommissie) van 4 oktober 2005, nummer 27003, waarbij het besluit van de beleidscommissie van 21 december 2004 tot vaststelling van het conversieverschil voor de gereformeerde kerk van [...] (hierna: de gemeente) is gehandhaafd.
- 1.2 Bij brief van 28 november 2005, met bijlagen, heeft de beleidscommissie op het bezwaar gereageerd.
- 1.3 Bij brief van 4 januari 2006 heeft de beleidscommissie desgevraagd nadere informatie ingezonden, met als bijlage het op 6 april 2004 door de beleidscommissie aan de kleine synode uitgebrachte rapport. Afschrift van die brief en bijlage is aan het college van kerkrentmeesters toegezonden.
- 1.4 Bij brief van 13 februari 2006 heeft het college van kerkrentmeesters een nadere reactie ingezonden.
- 1.5 Bij brief van 1 maart 2006 heeft de beleidscommissie daarop gereageerd.
- 1.6 Partijen hebben niet verzocht om te worden gehoord en het generale college heeft evenmin aanleiding gezien om ambtshalve een hoorzitting te bepalen.

2. Feitelijke achtergronden

- 2.1 In het in 1.1 vermelde besluit van 21 december 2004 heeft de beleidscommissie in verband met het opleggen aan de gemeente van de met ingang van 1 januari 2005 geldende omslagheffing als bedoeld in artikel 22 van de generale regeling voor de predikantstraktementen (hierna: de generale regeling), het verschil tussen de predikantslasten van de gemeente per 31 december 2004 (hierna: de oude lasten) en de predikantslasten onder de per 1 januari 2005 geldende generale regeling (hierna: de nieuwe lasten) berekend, met als resultaat dat de oude lasten € 30.461,- hoger zijn dan de nieuwe lasten. Dit heeft voor de gemeente geresulteerd in een conversiebijtelling voor het jaar 2005 van € 7.461,- per fulltime predikant per jaar (fte), hierna ook aan te duiden als: het conversieverschil.
- 2.2 Bij de berekening van de oude lasten is een stelpost van € 11.520,- opgeteld voor secundaire lasten die tot 1 januari 2005 voor rekening van de gemeente zelf kwamen en vanaf die datum worden gefinancierd uit de centrale kas voor predikantstraktementen, als bedoeld in artikel 22 van de generale regeling. Die stelpost is gebaseerd op een bedrag van € 3.200,- per fte, zijnde de gemiddelde omvang van de secundaire lasten die ingevolge de generale regeling zijn verdisconteerd in het aandeel 2005 van een gemeente in de Protestantse Kerk in Nederland in de centrale kas.
- 2.3 In het rapport van de beleidscommissie aan de kleine synode van 6 april 2004 inzake de vaststelling van de omslagregeling voor de centrale kas voor de predikantstraktementen en de omslagregeling voor de bijdrage van de gemeente in de pensioenpremie (hierna: het rapport) is in hoofdstuk 7, Overgangmaatregel, onder punt 2 vermeld dat bij de vergelijking tussen de oude en de nieuwe lasten de primaire arbeidsvoorwaarden worden betrokken en niet de secundaire arbeidsvoorwaarden. Het rapport is, op grond van artikel 22 lid 3 van de generale regeling, door de kleine synode goedgekeurd op 27 april 2004. De hiervoor vermelde passage uit het rapport is opgenomen in de brochure "Omslagregeling" van mei 2004 die de beleidscommissie destijds aan de colleges van kerkrentmeesters heeft toegezonden.
- 2.4 Teneinde bedoelde vergelijking op basis van de primaire arbeidsvoorwaarden te verkrijgen en tevens voor elke gemeente de totale nieuwe lasten inzichtelijk te maken, heeft de beleidscommissie bij de berekening van het conversieverschil niet gekozen voor een aftrek van de secundaire lasten van de totale nieuwe lasten, maar voor bijtelling van een zodanig bedrag bij de oude lasten dat ook in die lasten € 3.200,- per fte voor secundaire lasten geacht kan worden te zijn verdisconteerd; deze bijtelling is de zogeheten stelpost. Omdat voor gemeenten die behoorden tot respectievelijk de Nederlandse Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Evangelisch-Lutherse Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden in het aandeel in de centrale kas bedragen voor secundaire lasten verdisconteerd waren van respectievelijk € 1.100,-, nihil en € 3.200,- per fte, is de stelpost voor voormalige gemeenten van die kerkgenootschappen vastgesteld op basis van respectievelijk € 2.100,-, € 3.200,- en

nihil per fte. De stelpost is vermeld in de op 18 augustus 2004 door de beleidscommissie vastgestelde uitvoeringsbepaling bij de overgangsmaatregel.

3. De bestreden beslissing en het daartegen gerichte bezwaar

3.1 In de bestreden beslissing van 4 oktober 2005 heeft de beleidscommissie vastgesteld dat het conversieverschil voor de gemeente is berekend overeenkomstig de door haar vastgestelde overgangsmaatregel en in lijn met de informatie in de brochure "Omslagregeling". De beleidscommissie heeft daarom besloten het conversieverschil niet te herzien.

3.2 Het college van kerkrentmeesters voert primair aan dat in strijd met het rapport en de brochure "Omslagregeling" in de berekening van het conversieverschil de secundaire lasten zijn opgenomen. Subsidiar betoogt het college dat voor secundaire lasten, indien deze in de berekening zouden moeten worden meegenomen, gelijke bedragen voor alle gemeenten dienen te worden gehanteerd, zonder differentiatie naar voormalig kerkgenootschap.

4. Beoordeling

4.1 De beleidscommissie heeft ingevolge artikel 2 lid 3 van de generale regeling onder meer tot taak het nemen – onder goedkeuring door de kleine synode – van besluiten van algemene strekking, het doen uitvoeren van de generale regeling en het besturen en doen beheren van de centrale kas voor de predikantstraktementen. Zij is op grond van artikel 22 lid 2 van de generale regeling bevoegd om aan de gemeenten een omslagheffing op te leggen ter verkrijging van de middelen, nodig voor de uitbetaling van de uit de centrale kas te betalen bestanddelen van het predikantstraktement en de overige bij begroting vast te stellen uitgaven; een daartoe strekkend besluit behoeft de goedkeuring van de kleine synode.

4.2 Niet in geschil is dat de beleidscommissie op grond van artikel 2 lid 3 juncto artikel 22 lid 2 van de generale regeling de bevoegdheid heeft de in hoofdstuk 7 van het rapport neergelegde, van de omslagregeling deel uitmakende, overgangsmaatregel vast te stellen en dat deze maatregel conform het bepaalde in de generale regeling is goedgekeurd door de kleine synode.

Gelet op haar in artikel 2 lid 3 van de generale regeling omschreven taak met betrekking tot de uitvoering van de generale regeling en het bestuur en beheer van de centrale kas, is de beleidscommissie evenzeer bevoegd om een uitvoeringsbepaling vast te stellen, zoals zij heeft gedaan ten behoeve van de uitvoering van de overgangsmaatregel. Ten aanzien van de wijze van uitvoering heeft de beleidscommissie beleidsvrijheid, die evenwel wordt begrensd door de in de overgangsmaatregel vervatte uitgangspunten.

4.3 Het voorgaande brengt mee dat het generale college, gelet op de aangevoerde bezwaren, zal beoordelen of de bestreden beslissing in strijd met de overgangsmaatregel is genomen en of de door de beleidscommissie gekozen vergelijkingsmethode kennelijk onredelijk is.

4.4 De overgangsmaatregel schrijft voor dat bij de vergelijking tussen de oude en de nieuwe lasten uitsluitend de primaire arbeidsvoorwaarden worden betrokken.

Door het berekende gemiddelde bedrag van de in de nieuwe lasten begrepen secundaire lasten van € 3.200,- per fte – waarvan de hoogte op zichzelf niet in geschil is – op te tellen bij de oude lasten, voorzover daarin nog niet begrepen, wordt wat betreft de vergelijking tussen de primaire oude en primaire nieuwe lasten hetzelfde resultaat bereikt als wanneer voormeld bedrag zou zijn afgetrokken van de nieuwe lasten onder gelijktijdige aftrek van de, voor de diverse voormalige kerkgenootschappen verschillende, bedragen voor secundaire lasten die in de oude lasten waren begrepen. De bestreden beslissing, waarin de berekening van het conversieverschil als vervat in het besluit van 21 december 2004 is gehandhaafd, is dan ook niet in strijd met de overgangsmaatregel genomen.

4.5 De gekozen vergelijkingsmethode is evenmin kennelijk onredelijk. Daarbij is van belang dat de beleidscommissie deze methode heeft gebruikt, zoals zij in de bestreden beslissing heeft uiteengezet, om aan de gemeenten het meest duidelijke inzicht in de kosten van de per 1 januari 2005 geldende regeling te bieden. Gelet op de beleidsvrijheid die de beleidscommissie – naar in 4.2 is overwogen – in deze heeft, mocht zij deze keuze maken. Uit de gebruikte vergelijkingsmethode vloeit voort dat de stelpost voor bijtelling van de secundaire lasten bij de oude lasten niet voor elke gemeente van de Protestantse Kerk in Nederland gebaseerd kan zijn op hetzelfde bedrag per fte, nu – naar niet in geschil is – in de oude lasten voor de gemeenten, afhankelijk van het kerkgenootschap waartoe zij behoorden, verschillende bedragen aan secundaire lasten waren verdisconteerd. Voorts heeft de beleidscommissie overwegende betekenis mogen toekennen aan het belang van middeling van de secundaire lasten over alle gemeenten, in plaats van aan te knopen bij de incidentele secundaire lasten die gemeenten van de Gereformeerde Kerken in Nederland onder de oude regeling buiten de centrale kas om plachten te betalen.

Het bezwaar van het college van kerkrentmeesters dat ten onrechte is gedifferentieerd in de bedragen die aan de stelpost ten grondslag liggen, treft dan ook geen doel.

- 4.6 Aan het college van kerkrentmeesters kan worden toegegeven dat de door de beleidscommissie verstrekte voorlichting omtrent de vergelijkingsmethode en de daarbij gehanteerde stelpost te wensen heeft overgelaten. Zo geeft de brochure "Omslagregeling", naar de beleidscommissie ook heeft erkend, op dit punt geen volledig beeld. Weliswaar is deze brochure, zoals in de hoofdstukken 1 en 8 daarvan is vermeld, bedoeld om de gemeenten in staat te stellen in grote lijnen de predikantslasten voor de jaren 2005 en volgende te begroten, zodat al daarom aan de daarin vervatte informatie geen gerechtvaardigde verwachting met betrekking tot de definitieve omslagheffing kan worden ontleend, maar het ware wenselijk geweest indien de beleidscommissie na vaststelling van de uitvoeringsbepaling in augustus 2004 zo spoedig mogelijk nadere informatie aan de gemeenten had verstrekt over de stelpost, opdat de colleges van kerkrentmeesters daarmee bij het opstellen van hun begroting rekening hadden kunnen houden.

Een en ander doet er evenwel niet aan af dat, zoals hiervoor is overwogen, de gehanteerde vergelijkingsmethode noch in strijd met de overgangsregel, noch kennelijk onredelijk is.

De bestreden beslissing dient dan ook te worden bevestigd.

5. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- bevestigt de beslissing van de beleidscommissie Predikanten van 4 oktober 2005, nummer 27003;
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak, voorzover het generale college betreffende, komen voor rekening van de Kerk.

Aldus gewezen op 29 juni 2006

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J.C. Fockens, ds J. Vroegindewij.

23/05

Uitspraak op het bezwaarschrift van [...] [bezwaarde].

1. De procedure

1.1 Bij brief van 2 november 2005, ingekomen op 4 november 2005, stelde [bezwaarde] bezwaar in tegen het besluit van de kleine synode van 14 oktober 2005 om hem niet via de weg van ordinantie 13-16 toe te laten tot het ambt van predikant, welk besluit hem telefonisch op 17 oktober 2005 werd meegedeeld.

1.2 In bovengenoemde brief heeft [bezwaarde] aangegeven zijn bezwaar nader te zullen onderbouwen, zodra hem meer gegevens ter beschikking zouden staan.

1.3 Bij brief van 7 november 2005 heeft het generale college [bezwaarde] bericht dat het college de nadere motivering van zijn bezwaarschrift graag 'binnen een maand na heden' tegemoet ziet.

1.4 Bij brief van 16 februari 2006 heeft het generale college [bezwaarde] een nadere termijn tot uiterlijk 1 maart 2006 gegeven om zijn bezwaarschrift te motiveren, met kennisgeving dat bij gebreke daarvan zijn bezwaar mogelijk niet-ontvankelijk verklaard zal worden.

2. Beoordeling inzake ontvankelijkheid

2.1 Volgens artikel 18 van de generale regeling kerkelijke rechtspraak kan een college voor de behandeling van bezwaren en geschillen besluiten – indien een bezwaar- of beroepschrift niet voldoet aan de vereisten als bedoeld in ordinantie 12-5 respectievelijk ordinantie 12-9 (bedoeld zal zijn 12-8) dan wel indien de verstrekte gegevens en stukken onvoldoende zijn voor de behandeling van het bezwaar- of beroepschrift – het bezwaar of beroep niet-ontvankelijk te verklaren, mits betrokkene in de gelegenheid is gesteld om het bezwaar- of beroepschrift binnen door het college gestelde termijn aan te vullen.

2.2 Het bezwaarschrift van [bezwaarde] voldoet naar het oordeel van het generale college niet aan de vereisten als bedoeld in ordinantie 12-8; het acht de verstrekte gegevens in de brief van 2 november 2005 onvoldoende om het bezwaarschrift te behandelen. [Bezwaarde] is door het generale college tot tweemaal toe in de gelegenheid gesteld het bezwaarschrift binnen een door dit college gestelde termijn nader te motiveren.

2.3 Nu er sinds 7 november 2005 bijna vijf maanden zijn verstreken en [bezwaarde] geen gebruik heeft gemaakt van de hem geboden gelegenheden zijn bezwaarschrift binnen de gestelde termijnen door middel van een nadere motivering aan te vullen, noch binnen die termijnen gemotiveerd om nader uitstel heeft verzocht, zal het generale college hem op grond van artikel 18 van de generale regeling kerkelijke rechtspraak niet-ontvankelijk verklaren in zijn bezwaar.

3. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- verklaart [bezwaarde] niet-ontvankelijk in zijn bezwaar;
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak, voorzover het generale college betreffende, komen voor rekening van de kerk.

Aldus gewezen op 30 maart 2006 door

mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J.C. Fockens, ds J. Vroegindewij.

24/05

Uitspraak op het bezwaar van de kerkenraad van de protestantse gemeente in wording te [...]

1. De procedure

- 1.1 Bij brief, met bijlagen, van 23 november 2005, bij het generale college ingekomen op 7 december 2005, heeft de kerkenraad van de protestantse gemeente in wording te [...] (hierna: de kerkenraad) bezwaar gemaakt tegen de beslissing van de beleidscommissie Predikanten (hierna: de beleidscommissie) van 4 oktober 2005, aan de kerkenraad verzonden bij brief van 15 november 2005, nummer 92541, waarbij het besluit van de beleidscommissie van 21 december 2004 tot vaststelling van het conversieverschil voor de protestantse gemeente in wording te [...] (hierna: de gemeente) is gehandhaafd.
- 1.2 Bij brief van 30 december 2005, met bijlage, heeft de kerkenraad het bezwaar aangevuld.
- 1.3 Bij brief van 1 maart 2006, met bijlage, heeft de beleidscommissie op het bezwaar gereageerd.
- 1.4 Op 13 juni 2006 heeft de beleidscommissie desgevraagd een exemplaar van het eerdervermelde besluit van 21 december 2004 ingezonden. Afschrift van dat, aan de kerkenraad reeds bekende, stuk is aan de kerkenraad toegezonden.
- 1.5 Partijen hebben niet verzocht om te worden gehoord en het generale college heeft evenmin aanleiding gezien om ambtshalve een hoorzitting te bepalen.

2. Feitelijke achtergronden

- 2.1 In het in 1.1 vermelde besluit van 21 december 2004 heeft de beleidscommissie in verband met het opleggen aan de gemeente van de met ingang van 1 januari 2005 geldende omslagheffing als bedoeld in artikel 22 van de generale regeling voor de predikantstraktementen (hierna: de generale regeling), het verschil tussen de predikantslasten van de gemeente per 31 december 2004 (hierna: de oude lasten) en de predikantslasten onder de per 1 januari 2005 geldende generale regeling (hierna: de nieuwe lasten) berekend, met als resultaat dat de oude lasten € 8.987,- hoger zijn dan de nieuwe lasten. Dit heeft voor de gemeente geresulteerd in een conversiebijtelling voor het jaar 2005 van € 3.494,- per fte, hierna ook aan te duiden als: het conversieverschil.
- 2.2 In de gemeente bestond op 31 december 2004 een predikants-vacature voor 1 fte. Bij de berekening van de oude lasten is uitgegaan van een volledige bezetting van de voor de gemeente vastgestelde predikantsformatie van 2 fte en is voor de vacante predikantsplaats aangesloten bij het kostenniveau voor de laatst vertrokken predikant.
- 2.3 In verband met de invoering op 1 januari 2005 van een voor alle predikanten in de Protestantse Kerk in Nederland geldende rechtspositieregeling (hierna: de PKN-regeling) heeft de beleidscommissie, ter overbrugging van voor de gemeenten optredende kostenverschillen wegens primaire predikantslasten tussen de PKN-regeling en de regelingen die voorheen golden in de Nederlandse Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Evangelisch-Lutherse Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden (hierna: de kerkeigen regelingen), een overgangsmaatregel vastgesteld. Deze overgangsmaatregel is, op grond van artikel 22 lid 3 van de generale regeling, door de kleine synode goedgekeurd op 27 april 2004 en houdt in dat gemeenten met jaarlijkse stappen van € 1.000,- per fte van het predikantslastenniveau onder de kerkeigen regelingen toegroeien naar het predikantslastenniveau onder de PKN-regeling.
- 2.4 Op 18 augustus 2004 heeft de beleidscommissie een uitvoeringsbepaling bij de overgangsmaatregel vastgesteld, waarin – voorzover hier van belang – in punt 3 is vermeld dat per vacature voor de predikant die door zijn vertrek de vacature veroorzaakte wordt vastgesteld: werktijdpercentage, groep/schaal, aantal dienstjaren c.q. leeftijd en gebruik van ambtswoning, alle naar het moment van vertrek. In punt 4, respectievelijk punt 5 van de uitvoeringsbepaling is vermeld dat bij de berekening van de oude, respectievelijk de nieuwe lasten wordt uitgegaan van bezetting van de vacatures.

3. De bestreden beslissing en het daartegen gerichte bezwaar

- 3.1 In de bestreden beslissing van 4 oktober 2005 heeft de beleidscommissie overwogen dat de berekeningsmethode om voor de vaststelling van de oude lasten aan te sluiten bij het kostenniveau voor de laatst vertrokken predikant, is gekozen omdat dit niet speculatief is en de meeste rechtsgelijkheid schept naar gemeenten die op de peildatum van 31 december 2004 nog bezet waren, maar kort daarna vacant werden. Voorts heeft zij overwogen dat het aldus ten aanzien van vacante gemeenten gevoerde beleid in het specifieke geval van de gemeente niet leidt tot bijzondere gevolgen in vergelijking tot andere situaties. De beleidscommissie heeft daarom besloten het conversieverschil van de gemeente niet te herzien.
- 3.2 De kerkenraad voert aan:

- a) dat de bestreden beslissing in strijd met artikel 41 lid 3 van de generale regeling niet aangetekend is verzonden;
- b) dat de bestreden beslissing, eveneens in strijd met artikel 41 lid 3 van de generale regeling, niet met redenen is omkleed, althans de motivering daarvan onduidelijk dan wel niet deugdelijk is;
- c) dat bij de berekening van de conversiebijtelling dient te worden uitgegaan van 1 fte voor de zittende predikant en één maal de vacaturevergoeding die geldt voor de berekening van het aandeel van de gemeenten in de centrale kas voor de predikantstraktementen en die zou moeten worden gesteld op het bedrag van de in de brochure "Omslagregeling" vermelde vacaturebijdrage van € 5.500,- per fte;
- d) dat de beleidscommissie heeft miskend dat er sprake is van een ongewenste uitwerking van de overgangsmaatregel, als bedoeld in punt 16 van de uitvoeringsbepaling (hierna: de hardheidsclausule), gelet op de zorgelijke financiële situatie van de gemeente met name door daling van het aantal leden en vergrijzing.

4. Beoordeling

- 4.1 De kerkenraad heeft terecht aangevoerd dat de bestreden beslissing niet aangetekend is verzonden. Deze klacht kan evenwel niet tot vernietiging leiden, nu vaststaat dat de beslissing in elk geval door middel van de in 1.1 vermelde brief van de beleidscommissie van 15 november 2005 ter kennis is gekomen van de kerkenraad en overigens niet gebleken is dat de kerkenraad door de niet aangetekende verzending in zijn belangen is geschaad.
- 4.2 De klacht dat de bestreden beslissing niet is gemotiveerd, is feitelijk onjuist. De beslissing berust immers op de hiervoor in 3.1 weergegeven motivering.
Aan de kerkenraad kan worden toegegeven dat deze motivering niet bijzonder uitvoerig is, maar in de beslissing wordt wel voldoende ingegaan op beide argumenten die de kerkenraad in haar verzoek van 21 juni 2005 om herziening van de conversieberekening naar voren heeft gebracht, namelijk dat ten onrechte de situatie ten tijde van het emeritaat van de in juli 2003 vertrokken predikant in aanmerking is genomen voor de berekening en voorts dat de conversiebijtelling onevenredig hoog is en de komende jaren van grote negatieve invloed zal zijn op de financiële situatie van de gemeente.
Er is dan ook geen grond voor het oordeel dat de bestreden beslissing onduidelijk of ondeugdelijk is gemotiveerd.
- 4.3 De beleidscommissie heeft ingevolge artikel 2 lid 3 van de generale regeling onder meer tot taak het nemen – onder goedkeuring door de kleine synode – van besluiten van algemene strekking, het doen uitvoeren van de generale regeling en het besturen en doen beheren van de centrale kas voor de predikantstraktementen. Zij is op grond van artikel 22 lid 2 van de generale regeling bevoegd om aan de gemeenten een omslagheffing op te leggen ter verkrijging van de middelen, nodig voor de uitbetaling van de uit de centrale kas te betalen bestanddelen van het predikants-traktement en de overige bij begroting vast te stellen uitgaven; een daartoe strekkend besluit behoeft de goedkeuring van de kleine synode.
- 4.4 De beleidscommissie heeft op grond van artikel 2 lid 3 juncto artikel 22 lid 2 van de generale regeling de bevoegdheid een overgangsmaatregel als vermeld in 2.3 vast te stellen. Niet in geschil is dat de vastgestelde overgangsmaatregel conform het bepaalde in de generale regeling is goedgekeurd door de kleine synode.
Gelet op haar in artikel 2 lid 3 van de generale regeling omschreven taak met betrekking tot de uitvoering van de generale regeling en het bestuur en beheer van de centrale kas, is de beleidscommissie evenzeer bevoegd om een uitvoeringsbepaling vast te stellen, zoals zij heeft gedaan ten behoeve van de uitvoering van de overgangsmaatregel. Ten aanzien van de wijze van uitvoering heeft de beleidscommissie beleidsvrijheid, die evenwel wordt begrensd door de in de overgangsmaatregel vervatte uitgangspunten.
- 4.5 Het voorgaande brengt mee dat het generale college met betrekking tot het in 3.2 onder c weergegeven bezwaar zal beoordelen of de bestreden beslissing in strijd met de overgangsmaatregel is genomen en of de door de beleidscommissie gekozen berekeningsmethode van de predikantslasten van op 31 december 2004 vacante predikantsplaatsen kennelijk onredelijk is.
- 4.6 Uit de omstandigheid dat in de brochure "Omslagregeling" van mei 2004 een bedrag van € 5.500,- per fte wegens vacaturebijdrage voor 2005 is vermeld, vloeit niet voort dat dit bedrag tevens grondslag moet zijn voor de vaststelling van de oude lasten ten behoeve van de berekening van het conversieverschil. Zoals in 2.3 is overwogen strekt de overgangsmaatregel ertoe dat gemeenten met stappen van € 1.000,- per fte per jaar van het kostenniveau van de primaire predikantslasten onder de kerkeigen regelingen groeien naar het kostenniveau van die primaire lasten onder de PKN-regeling. De overgangsmaatregel heeft niet tot uitgangspunt een overbrugging naar het niveau van de vacaturelasten onder de PKN-regeling.
De bestreden beslissing is dan ook niet in strijd met de overgangsmaatregel genomen.

- 4.7 De gehanteerde berekeningsmethode is evenmin kennelijk onredelijk. De beleidscommissie heeft gekozen voor aansluiting bij de werkelijke kosten die een gemeente heeft gemaakt voor de laatstvertrokken predikant, teneinde speculatie over de kosten in geval van fictieve vervulling van de vacature per 31 december 2004 te vermijden en tevens om zoveel mogelijk rechtsgelijkheid te scheppen ten opzichte van gemeenten die kort na 31 december 2004 vacant zouden worden. Gelet op de beleidsvrijheid die de beleidscommissie – naar in 4.4 is overwogen – in deze heeft, mocht zij deze keuze maken.
- 4.8 Het aangevoerde bezwaar met betrekking tot het niet honoreren van het beroep op de hardheidsclausule treft evenmin doel. De daartoe gestelde omstandigheden dat de gemeente in een zorgelijke financiële situatie verkeert en te maken heeft met een dalend ledenaantal en vergrijzing gelden voor vele gemeenten in de Protestantse Kerk in Nederland en kunnen daarom op zichzelf niet leiden tot een gerechtvaardigd beroep op de hardheidsclausule, die naar haar aard bedoeld is voor zeer uitzonderlijke situaties. Uit de voorliggende stukken blijkt niet dat de gemeente zich in een dergelijke uitzonderlijke situatie bevindt.
- 4.9 Op grond van het voorgaande dient de bestreden beslissing te worden bevestigd.

5. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- bevestigt de bij brief van 15 november 2005, nummer 92541, bekend gemaakte beslissing van de beleidscommissie Predikanten van 4 oktober 2005;
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak, voorzover het generale college betreffende, komen voor rekening van de kerk.

Aldus gewezen op 29 juni 2006

door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J.C. Fockens, ds J. Vroegindewej.

25/05

Uitspraak op het beroepschrift van de kerkenraad van de Evangelisch-Lutherse gemeente te [...]

1. De procedure

- 1.1 Op 25 november 2005 is bij het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen binnengekomen een beroepschrift van 23 november 2005 van de kerkenraad van de Evangelisch-Lutherse gemeente te [...] (hierna: de kerkenraad) tegen de uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing van 12 oktober 2005, verzonden op 27 oktober 2005, met betrekking tot de losmaking van ds [...] (hierna: de predikant) van de gemeente en de toekenning van wachtgeld aan de predikant in verband daarmee.
- 1.2 Het beroepschrift is aangevuld bij brief van de kerkenraad, met bijlagen, van 30 november 2005.
- 1.3 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen heeft kennisgenomen van de stukken die het generale college voor de ambtsontheffing ter beschikking stonden.
- 1.4 De kerkenraad heeft niet verzocht te worden gehoord en het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen heeft geen aanleiding gevonden hiertoe ambtshalve over te gaan.

2. De procedure in eerste aanleg en de uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing

- 2.1 Het generale college voor de ambtsontheffing heeft de kerkenraad, de predikant en de synodale commissie van de synode van de Evangelisch-Lutherse Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden (hierna: de synodale commissie) op 16 september 2005 gehoord. Aan partijen is op 26 september 2005 het verslag van de hoorzitting toegezonden. Zij zijn in de gelegenheid gesteld voorstellen ter correctie van feitelijke onjuistheden daarvan in te zenden. Van die gelegenheid heeft de kerkenraad gebruik gemaakt bij brief van 30 september 2005.
- 2.2 In de door de kerkenraad bestreden uitspraak heeft het generale college voor de ambtsontheffing beslist dat de predikant per 1 april 2006 wordt losgemaakt van de gemeente en bepaald dat het wachtgeld in overeenstemming met de artikelen 28 en 29 van de generale regeling voor de predikantstraktementen zal worden uitbetaald volgens de in de aan die uitspraak gehechte Bijlage berekening wachtgeld.

3. De beroepsgronden

- 3.1 De kerkenraad klaagt dat het generale college voor de ambtsontheffing:
  - a. voorbijgegaan is aan de werkelijke aard van de problemen die hebben geleid tot het verzoek om losmaking;
  - b. ten onrechte heeft geconstateerd dat de kerkenraad de door de synodale commissie van de Evangelisch-Lutherse Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden voorgestelde maatregelen ter verbetering van de verhoudingen niet heeft aanvaard;
  - c. ten onrechte de termijn van losmaking niet op drie maanden heeft gesteld, gelet op de omstandigheid dat aan de predikant reeds per 1 september 2004 vrijstelling van werkzaamheden is verleend;
  - d. onvoldoende gemotiveerd heeft geoordeeld dat de financiële gegevens van de gemeente geen aanleiding geven om af te wijken van de beleidsregels inzake kostentoedeling van wachtgeld.
- 3.2 Daarnaast voert de kerkenraad aan:
  - a. dat het hem bevreemdt dat aan de behandeling van de zaak bij het generale college voor de ambtsontheffing is deelgenomen door een lid dat in de hoedanigheid van secretaris van de synode van de Evangelisch-Lutherse Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden eerder bij deze zaak betrokken is geweest;
  - b. de gang van zaken tijdens de hoorzitting als intimiderend te hebben ervaren.

4. Beoordeling

- 4.1 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen beoordeelt eerst de procedurele bezwaren.
  - 4.1.1 Het onder 3.2 sub a. aangevoerde kan niet leiden tot vernietiging van de bestreden uitspraak, reeds omdat niet is gesteld of gebleken dat de kerkenraad wegens de deelname aan de behandeling door het betreffende lid van het generale college voor de ambtsontheffing in zijn belangen is geschaad. Wellicht ware het te verkiezen geweest indien het betreffende lid niet aan de behandeling van deze zaak zou hebben deelgenomen. Het had evenwel op de weg van de kerkenraad gelegen om een klacht omtrent vermeende belangenverstremming ter zitting van het generale college voor de

ambtsontheffing voor te dragen en aldaar zonedig een verzoek als bedoeld in artikel 7 lid 4 en lid 5 van de generale regeling voor de kerkelijke rechtspraak te doen.

- 4.1.2 Hetgeen de kerkenraad heeft aangevoerd omtrent de gang van zaken tijdens de hoorzitting kan evenmin tot vernietiging van de bestreden uitspraak leiden. In het verslag van de hoorzitting is geen aanknopingspunt te vinden dat het generale college voor de ambtsontheffing, gelet op zijn op grond van ordinantie 3-20 te geven oordeel, in de vraagstelling de grenzen van zijn bevoegdheid heeft overschreden. Voorzover de kerkenraad klachten zou hebben over de bejegening ter zitting, wat daarvan ook zij, dient hij zich terzake tot het generale college voor de ambtsontheffing te wenden.
- 4.2 Met betrekking tot de inhoudelijke beroepsgronden, als weergegeven in 3.1, wordt het volgende overwogen.
- 4.2.1 Bij een beoordeling van het onder 3.1. sub a. en b. aangevoerde heeft de kerkenraad – nog daargelaten dat de onder b. bedoelde constatering een op zichzelf niet betwist feit betreft – geen belang, omdat hij de losmaking als zodanig niet heeft bestreden.
- 4.2.2 De door het generale college voor de ambtsontheffing bepaalde termijn waarop de predikant wordt losgemaakt is, gelet op de omstandigheden van deze zaak en op de wederzijdse belangen, niet als onredelijk aan te merken. De omstandigheid dat de predikant sinds 1 september 2004 – ten tijde van de uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing derhalve gedurende een periode van dertien maanden – was vrijgesteld van werkzaamheden behoeft het generale college voor de ambtsontheffing in dit geval geen aanleiding te geven voor een keuze voor de minimum losmakingstermijn van drie maanden, nu deze periode in verband met de andere feiten en omstandigheden in deze zaak niet als bijzonder lang is aan te merken. Klachten omtrent de lengte van de periode van vrijstelling van de werkzaamheden kunnen in deze procedure niet aan de orde komen, omdat voor zodanige vrijstelling in de kerkorde een afzonderlijke besluitvorming is voorzien, met mogelijkheden van bezwaar en beroep.
- 4.2.3 Ter uitvoering van artikel 29, lid 4 van de Generale regeling voor de predikants-traktementen heeft het generale college voor de ambtsontheffing in overleg met de beleidscommissie Predikanten beleidsregels vastgesteld met algemene criteria voor de kostenverdeling van het wachtgeld. Bij de vaststelling van die criteria is tot uitgangspunt genomen dat de hoogte en duur van de financiële bijdrage van de gemeente niet wordt vastgesteld op basis van een uitspraak over de “mate van schuld van de gemeente” aan de losmaking, dat er voor gemeenten een duidelijke financiële drempel moet zijn om lichtvaardige verzoeken tot ontheffing te voorkomen en dat het voor een gemeente die met ontheffing wordt geconfronteerd in financieel opzicht niet onmogelijk moet worden een nieuwe predikant te beroepen.
- Met inachtneming van die uitgangspunten, die op zichzelf door de kerkenraad niet zijn aangevochten, zijn de criteria voor kostenverdeling opgesteld die ook in de bestreden uitspraak zijn gehanteerd.
- 4.2.4 In de overgelegde financiële gegevens en hetgeen de kerkenraad in aanvulling daarop in het beroepschrift heeft aangevoerd, ziet het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen geen aanleiding voor een afwijking van de algemene beleids-criteria, nu uit de verstrekte cijfers en gegevens niet blijkt dat de gemeente, door te moeten voldoen aan de in de bestreden uitspraak bepaalde kostentoedeling, in financieel opzicht in haar voortbestaan zal worden bedreigd.
- De omstandigheid dat de kosten voortvloeiend uit de losmaking in de visie van de kerkenraad het gevolg zijn van ernstig disfunctioneren van de predikant, wat daarvan ook zij, vormt evenmin aanleiding voor afwijking van de algemene beleids-criteria, nu in het beleid – zoals hiervoor is overwogen – tot uitgangspunt is genomen dat de hoogte en duur van de financiële bijdrage van de gemeente niet wordt vastgesteld op basis van de mate van schuld aan de losmaking.
- 4.3 Het voorgaande leidt ertoe dat het beroep van de kerkenraad ongegrond is en de uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing dient te worden bevestigd.
5. Beslissing
 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen
- bevestigt de uitspraak van het generale college voor de ambtsontheffing van 12 oktober 2005, nr. 2005/09;
  - bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak, voorzover het generale college betreffende, komen voor rekening van de Kerk.

Aldus geweest op 7 februari 2006
door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt,
ds J. Vroegindewij, mw ds T.K. van Dam.

26/05

Uitspraak op de bezwaarschriften van [bezwaarden Z., D., F., T., V., W. en S.]1. De procedure

- 1.1 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen (hierna: het college) heeft op 24 november 2005 de bezwaarschriften ontvangen van [bezwaarden Z., T., V., F. en W.] alsmede op 25 november 2005 de bezwaarschriften van [bezwaarden S. en D.] , allen gericht tegen het op 14 oktober 2005 genomen besluit van de kleine synode van de Protestantse Kerk in Nederland (hierna: de kleine synode), bekend gemaakt bij brief van 25 oktober 2005, waarbij [bezwaarden] met ingang van 1 mei 2004 zijn ontheven van het ambt van ouderling resp. diaken resp. ouderling-kerkrentmeester in de Protestantse Kerk in Nederland en in de hervormde gemeente te [...] (hierna: de gemeente), die door de vereniging van de Nederlandse Hervormde Kerk, de Gereformeerde Kerken in Nederlanden en de Evangelisch-Lutherse Kerk in het Koninkrijk der Nederlanden een gemeente van de Protestantse Kerk in Nederland is in de zin van art. II-2 van de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland.
- 1.2 Het moderamen van de generale synode van de Protestante Kerk in Nederland (hierna: het moderamen) heeft op 25 januari 2006 een verweerschrift ingediend onder overlegging van stukken te weten een brief van de generale synode der Nederlandse Hervormde Kerk d.d. februari 2004 aan de kerkenraden van de Hervormde gemeenten, de brief van [bezwaarde D.] d.d. 14 juli 2005 alsmede de bestreden besluiten.
- 1.3 [Bezwaarde S.] heeft op 14 februari 2006 schriftelijk op het verweerschrift van het moderamen gereageerd.
- 1.4 Partijen hebben niet verzocht om een hoorzitting en het generale college heeft evenmin aanleiding gezien ambtshalve een hoorzitting te bepalen.

2. Bezwaren

- 2.1 De bezwaren komen er – zakelijk weergegeven – op neer, dat de generale synode der Nederlandse Hervormde Kerk niet bevoegd was tot vaststelling van de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland respectievelijk tot het nemen van het besluit tot vereniging (bezwaarde T.) en de gevolgen van de vereniging voor de gemeenten (bezwaarden D. en T.) alsmede dat bezwaarden nooit lid zijn geweest van de Protestantse Kerk in Nederland en derhalve niet door de kleine synode van hun ambt in de Protestantse Kerk in Nederland en in de gemeente ontheven konden worden (alle bezwaarden). [Bezwaarde Z.] heeft nog als bezwaar aangevoerd dat van de Protestantse Kerk in Nederland nimmer antwoord is ontvangen op zijn bezwaren.

3. Feitelijke uitgangspunten

- 3.1 Nadat de kerkenraad van de gemeente in of omstreeks maart 2004 had besloten geen deel uit te maken van de Protestantse Kerk in Nederland heeft een aantal leden van de gemeente zich tot de commissie van bijzondere zorg met betrekking tot hervormde gemeenten (hierna: de commissie van bijzondere zorg), die voor de hervormde gemeenten was ingesteld, gewend met het verzoek in gesprek te treden met de betreffende gemeenteleden en met de kerkenraad.
- 3.2 In april 2004 is de commissie van bijzondere zorg in contact getreden met de kerkenraad van de gemeente. Ondanks vele gesprekken die hebben plaatsgevonden, heeft dit er niet toe geleid dat de kerkenraad is teruggekomen op het eerder ingenomen standpunt.
- 3.3 De commissie van bijzondere zorg heeft bij brief van 4 juli 2005 de betreffende leden van de kerkenraad medegedeeld geconstateerd te hebben, dat zij zich onttrokken hebben aan de gemeenschap van de Protestantse Kerk in Nederland en met ingang van 1 mei 2004 hun dienstwerk als ouderling, resp. diaken, resp. ouderling-kerkrentmeester in de Protestantse Kerk in Nederland hebben beëindigd.
- 3.4 [Bezwaarde D.] heeft desgevraagd bij brief van 14 juli 2005 gereageerd door te stellen, dat het onjuist is dat hij zich onttrokken heeft aan de Protestantse Kerk in Nederland, aangezien hij altijd Nederlands Hervormd is gebleven en dat hij noodgedwongen is overgegaan naar de Hersteld Hervormde Gemeente.
- 3.5 De andere bezwaarden hebben geen gebruik gemaakt van de gelegenheid om schriftelijk te reageren op de brief van de commissie van bijzondere zorg van 4 juli 2005, hetgeen door de commissie is opgevat als een instemming met de constatering.
- 3.6 De kleine synode heeft vervolgens beslist conform haar besluit d.d. 25 oktober 2005.

4. Beoordeling

- 4.1 Het bezwaar van [bezwaarde Z.], dat de Protestantse Kerk in Nederland niet op de van zijn kant geuite bezwaren heeft gereageerd, acht het generale college ongegrond. Uit de stukken blijkt

dat de commissie van bijzondere zorg in april 2004 het initiatief heeft genomen tot het leggen van contact met de kerkenraad van de gemeente en dat er sindsdien veelvuldig is gesproken over – naar het generale college aanneemt – de gerezen geschillen. Het generale college leidt hieruit af dat het bezwaar van [bezwaarde Z.], dat er door de Protestantse Kerk in Nederland nooit is gereageerd op hun bezwaren, feitelijk onjuist is.

- 4.2 Alle bezwaarden hebben zowel in woord als in geschrift kenbaar gemaakt, dat het voor hen onmogelijk was mee te gaan naar de Protestantse Kerk in Nederland en dat zij met ingang van de verenigingsdatum zijn overgegaan naar een ander kerkgenootschap dan de Nederlandse Hervormde Kerk, die met ingang van 1 mei 2004 is opgegaan in de Protestantse Kerk in Nederland. [Bezwaarden] wensen niet tot een gemeente te behoren, die onderdeel is van de Protestantse Kerk in Nederland.
- 4.3 In de Protestantse Kerk in Nederland kunnen alleen leden van de Protestante Kerk in Nederland een ambt in de kerk vervullen.
- 4.4 De kleine synode heeft niet meer gedaan dan vast te stellen hetgeen [bezwaarden] zelf al hebben kenbaar gemaakt namelijk dat zij hun dienstwerk als ouderling, resp. diaken, resp. ouderling-kerkrentmeester beëindigen in de gemeente, die behoort tot de Protestantse Kerk in Nederland, respectievelijk de Nederlandse Hervormde Kerk, die met ingang van 1 mei 2004 – kerkrechtelijk en civielrechtelijk – is opgegaan in de Protestantse Kerk in Nederland.
- 4.5 Het generale college overweegt ten aanzien van de bezwaren van [bezwaarde T.] en [bezwaarde D.] gericht tegen besluiten tot vaststelling van de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland en het verenigingsbesluit en de gevolgen daarvan dat deze bezwaren niet in behandeling kunnen worden genomen nu de generale commissie voor de behandeling van bezwaren en geschillen in de Nederlandse Hervormde Kerk hierover al op 30 november 2003 en 21 april 2004 heeft beslist.

5. Beslissing

5.1 Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen:

- verklaart de bezwaren ongegrond
- bevestigt het besluit van de kleine synode van de Protestantse Kerk in Nederland van 25 oktober 2005
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak – voorzover het generale college betreffende – komen voor rekening van de kerk.

Aldus gewezen op 17 mei 2006 door

mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J.C. Fockens, ds J. Vroegindewij.

27/05 S

De voorzitter van het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen heeft kennisgenomen van

- a. de brief van 19 december 2005 van de kerkenraad van de hervormde gemeente [...] (hierna: de kerkenraad) waarin deze, op nader aan te voeren gronden, bezwaar maakt tegen de beslissing van de commissie van beroep als bedoeld in artikel 42 van de generale regeling voor de predikantstraktementen (hierna: de commissie van beroep) van 28 november 2005 met betrekking tot de betaling van diverse vergoedingen door het college van kerkrentmeesters van de gemeente aan ds [...] (hierna: de predikant);
- b. de brief van de kerkenraad van 19 december 2005 waarin deze de voorzitter van het generale college verzoekt om de tenuitvoerlegging en werking van de beslissing van de commissie van beroep op te schorten;
- c. de reactie van de predikant van 6 januari 2006 op dit verzoek;
- d. de stukken die de commissie van beroep ter beschikking stonden.

Beoordeling

1. In het kader van dit verzoek om opschorting wordt niet vooruitgelopen op het door het generale college te geven oordeel op het bezwaarschrift, maar wordt slechts beoordeeld of er, gezien de betrokken belangen, aanleiding bestaat om de tenuitvoerlegging van de beslissing van de commissie van beroep te schorsen.
2. De kerkenraad heeft geen gronden aangevoerd waaruit blijkt dat zijn belang bij opschorting van de betalingsverplichting die voortvloeit uit de bestreden beslissing zo spoedeisend en zwaarwegend is, dat een afwijking van de in de kerkorde neergelegde regel dat indiening van een bezwaar- of beroepschrift geen schorsende werking heeft, gerechtvaardigd zou zijn.
3. Evenmin is gebleken dat nakoming van de uit de bestreden beslissing voortvloeiende betalingsverplichting leidt tot een onomkeerbare situatie indien het generale college omtrent de betalingsverplichting anders zou oordelen dan de commissie van beroep. In dat geval zou de kerkenraad immers de mogelijkheid hebben om het desbetreffende bedrag (door het college van kerkrentmeesters) te (doen) verrekenen met toekomstige betalingen aan de predikant.

Beslissing

De voorzitter van het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen wijst het verzoek om spoedvoorziening af.

Gedaan te 's-Gravenhage op 30 januari 2006
door mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, voorzitter.

27/05

Uitspraak op het bezwaar van de hervormde gemeente [...].

1. De procedure

- 1.1 Bij brief van 19 december 2005, bij het generale college ingekomen op 29 december 2005, heeft de kerkenraad van de hervormde gemeente [...] (hierna: de kerkenraad) bezwaar gemaakt tegen de beslissing van de commissie van beroep als bedoeld in artikel 42 van de generale regeling voor de predikantstraktementen (hierna: de commissie van beroep) van 28 november 2005 met betrekking tot diverse vergoedingen door het college van kerkrentmeesters van de gemeente aan ds [...] (hierna: de predikant).
- 1.2 De voorzitter van het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen heeft bij uitspraak van 30 januari 2006 het verzoek van de kerkenraad om spoedvoorziening afgewezen.
- 1.3 Het bezwaar is door de kerkenraad aangevuld bij brief van 30 januari 2006, met bijlagen.
- 1.4 Bij brief van 18 maart 2006, met bijlagen, heeft de predikant op het bezwaar gereageerd.
- 1.5 Bij brief van 14 april 2006 heeft de kerkenraad, en bij brief van 8 mei 2006 heeft de predikant een nadere reactie ingediend.
- 1.6 Partijen hebben niet verzocht om te worden gehoord en het generale college heeft evenmin aanleiding gezien om ambtshalve een hoorzitting te bepalen.

2. Bevoegdheid

- 2.1 De kerkenraad betoogt dat de commissie van beroep en het generale college niet bevoegd zijn om te oordelen over de verschuldigdheid van de in de uitspraak van de commissie van beroep als consulentsvergoeding 2002 en 2003 aangeduide gelden, omdat deze niet onder het toepassingsbereik van de generale regeling voor de predikantstraktementen vallen.
- 2.2 Dat betoog gaat niet op.
Blijkens de stukken – waaronder het dossier dat de commissie van beroep ter beschikking stond – is tussen partijen niet in geschil dat hetgeen daarin als ‘consulentsvergoeding’ c.q. ‘consulentschapsgelden’ wordt aangeduid, betrekking heeft op aan de predikant uitgekeerde en door hem aan de (kerkrentmeesters van de) gemeente doorbetaalde bedragen terzake van diens vervulling van het consulentschap in (onder andere) de hervormde gemeente [...]. Het betreft aldus vergoeding voor werkzaamheden als bedoeld in artikel 36 van de generale regeling voor de predikantstraktementen.
- 2.3 Ingevolge artikel 42 van die generale regeling is de commissie van beroep bevoegd om de vraag te beoordelen aan wie bedoelde consulentsvergoeding toekomt en is het generale college bevoegd om kennis te nemen van het bezwaar tegen het daaromtrent gegeven oordeel van die commissie.

3. De bestreden beslissing en het daartegen gerichte bezwaar

- 3.1 De commissie van beroep heeft met betrekking tot de verschuldigdheid van de diverse tussen partijen in geschil zijnde vergoedingen beslist als volgt:
- de predikant heeft recht op representatievergoeding over 2002 ten bedrage van € 937,50 en over 2003 ten bedrage van € 825,-, aan de predikant te vergoeden indien en voorzover overeenstemming bestaat over de verrekening van de niet vervulde preekbeurten en extra opgenomen verlofdagen, een en ander conform de terzake over voorgaande jaren gemaakte afspraken;
  - de predikant heeft vanaf 1 januari 2004 geen recht op vergoeding van vervoerskosten, zolang de vrijstelling van werkzaamheden voortduurt;
  - de predikant heeft recht op de consulentsvergoeding over de jaren 2002 en 2003, ten bedrage van respectievelijk € 5.042,- en € 4.758,-;
  - de predikant is de communicatiekosten als bedoeld in de brief van 9 februari 2004 van het college van kerkrentmeesters van de gemeente verschuldigd en dat college dient op declaratiebasis 60% van de door de predikant op privélijnen gemaakte communicatiekosten over de periode 1 januari -1 november 2003 aan hem te vergoeden conform de in de jaren vóór 2003 gehanteerde gedragslijn;
  - de predikant heeft op declaratiebasis recht op vergoeding van vakliteratuur tot een maximum van € 412,- per jaar (of zodanig ander bedrag als is bepaald in de kerkordelijke vergoedingsregeling) met ingang van het jaar 2003;
- 3.2 Daarnaast heeft de commissie van beroep een oordeel gegeven over de door partijen over en weer verschuldigde vergoeding van rente over achterstallige betalingen en over de verplichting van de predikant om opgave te doen van zijn inkomsten uit nevenwerkzaamheden en de bevoegdheid van het college van kerkrentmeesters van de gemeente om die inkomsten

met ingang van het jaar 2003 te verrekenen overeenkomstig de voor de betreffende jaren geldende kerkordelijke regelingen. Tegen die onderdelen van de beslissing van de commissie van beroep is door partijen geen bezwaar gemaakt, zodat de beslissing in zoverre onherroepelijk is.

- 3.3 Met betrekking tot de in 3.1 vermelde onderdelen van de beslissing van de commissie van beroep heeft de kerkenraad – samengevat weergegeven – de volgende bezwaren aangevoerd:
- a. behoudens tegenbewijs moet het ervoor gehouden worden dat de representatievergoedingen, in maandelijkse termijnen, over 2002 en 2003 zijn uitbetaald; van overeenstemming als bedoeld door de commissie van beroep is bij gebrek aan informatie van de zijde van de predikant nog geen sprake, zodat ook niet vaststaat om welk bedrag het gaat;
  - b. de vervoerskosten over 2002 zijn per kwartaal betaald, zonder declaraties; door het ontbreken van declaraties over 2003 kan thans geen betaling worden gedaan;
  - c. de consulentsvergoeding komt aan de gemeente toe uit hoofde van een mondelinge overeenkomst tussen partijen waarvan blijkt uit het jaarverslag van de predikant over het jaar 2000;
  - d. de eerder uitgesproken bereidheid om de communicatiekosten vanaf 1 september 2003 nog over een periode van twee maanden te vergoeden is vervallen;
  - e. met betrekking tot de vergoeding van vakliteratuur zijn tot nog toe geen declaraties ingediend die voldoen aan de terzake geldende landelijke regeling.

4. Beoordeling

4.1 Het generale college stelt voorop dat in bezwaar ter beoordeling staat of de beslissing van de commissie van beroep in stand kan blijven en niet de vraag in hoeverre partijen over en weer tot nog toe aan die beslissing uitvoering hebben gegeven of hebben willen geven.

4.2 In het licht van het voorgaande wordt met betrekking tot de bezwaren het volgende overwogen.

4.2.1 Het bezwaar met betrekking tot de representatievergoeding treft geen doel, nu het zich niet richt tegen de door de commissie van beroep vastgestelde verschuldigdheid van die vergoeding over de jaren 2002 en 2003. Indien de kerkenraad meent dat de terzake verschuldigde bedragen al aan de predikant zijn betaald, zal eerstgenoemde dat door middel van betalingsbewijzen moeten kunnen aantonen aan de predikant; de enkele verwijzing naar een ander systeem van uitbetalingen, als vermeld in bijlage 5 bij het aanvullend bezwaarschrift, is onvoldoende voor het aannemen van de gestelde betaling. Anderzijds is de predikant, die geen bezwaar heeft gemaakt tegen de beslissing van de commissie van beroep, gehouden om aan de kerkenraad de benodigde gegevens te verstrekken ter vervulling van de in die beslissing neergelegde voorwaarde betreffende de verrekening met eventuele niet vervulde preekbeurten en extra verlofdagen, conform de daarover in het verleden gemaakte afspraken.

4.2.2 Het bezwaar met betrekking tot de vervoersvergoeding treft evenmin doel, nu het zich niet richt tegen de beslissing van de commissie van beroep, die slechts betrekking heeft op de vervoerskosten met ingang van 1 januari 2004 en die inhoudt dat met ingang van die datum aan de predikant geen vervoerskosten zijn verschuldigd zolang de vrijstelling van werkzaamheden voortduurt.

4.2.3 Met betrekking tot de consulentsvergoeding heeft de commissie van beroep op goede gronden overwogen dat noch uit het jaarverslag van de predikant over 2000, noch uit het verslag van de kerkenraadsvergadering van 27 maart 2001 blijkt dat partijen zijn overeengekomen de consulentschapsgelden aan te wenden voor de salariëring van een kerkelijk werker. Van de totstandkoming van een dergelijke overeenkomst blijkt evenmin uit het verslag van de kerkenraadsvergadering van 29 mei 2001, dan wel uit enig ander door partijen overgelegd stuk. Uit de verklaring van de provinciale kerkvoogdijcommissie der Nederlandse Hervormde Kerk in [...] van 28 januari 2002 valt evenmin af te leiden dat de daarin bedoelde financiële verplichtingen van de gemeente inzake de aanstelling van een kerkelijk werker per 1 januari 2002, mede (zullen) worden gedekt door aan de predikant uit te keren consulentschapsgelden. Dat deze gelden in dit geval, in afwijking van de – ook door de kerkenraad erkende – hoofdregel dat zij aan de predikant toevallen, aan de gemeente toekomen, heeft de kerkenraad niet aannemelijk gemaakt. Anders dan de kerkenraad stelt rust de bewijslast in dezen op hem, nu de kerkenraad zich op een terzake gesloten overeenkomst beroept. Dit bezwaar is ongegrond.

- 4.2.4 Het bezwaar met betrekking tot de communicatiekosten wordt verworpen, omdat het de kerkenraad niet vrij staat terug te komen op het in de procedure bij de commissie van beroep ingenomen standpunt inzake de bereidheid tot vergoeding van die kosten over de periode tot 1 november 2003.
- 4.2.5 Het bezwaar met betrekking tot de vergoeding van vakliteratuur kan niet tot vernietiging van de bestreden beslissing leiden, aangezien het niet is gericht tegen de daarin vastgestelde verschuldigdheid van de vergoeding als zodanig, maar betrekking heeft op de vraag welke eisen aan de door de predikant terzake ingediende declaraties mogen worden gesteld. Met betrekking tot die laatste vraag wordt overwogen dat de kerkenraad mag verlangen dat die declaraties voldoen aan de daarvoor geldende regeling als opgenomen in onderdeel 7 van de Uitvoeringsbepalingen als bedoeld in artikel 4 van de generale regeling voor de predikantstraktementen, maar dat de kerkenraad tevens gehouden is aan de predikant in concreto aan te geven welke gegevens of bescheiden in dat kader nog aan de ingediende declaraties ontbreken.

5. Conclusie

Het voorgaande brengt mee dat de beslissing van de commissie van beroep dient te worden bevestigd, met inachtneming van hetgeen is overwogen in 4.2.1 en 4.2.5 omtrent de verplichtingen van partijen tot het verstrekken van nadere gegevens aan elkaar. Voorts vloeit uit het in 3.2 overwogene voort dat de door de commissie van beroep omschreven verplichting van de predikant om opgave te doen van zijn inkomsten uit nevenwerkzaamheden en de daarmee samenhangende verrekeningsbevoegdheid van het college van kerkrentmeesters van de gemeente vaststaat.

Tenslotte gaat het generale college ervan uit dat partijen hun onderlinge financiële geschillen – op basis van deze uitspraak – op voortvarende, zakelijke en waardige wijze zullen afwikkelen.

6. Beslissing

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen

- bevestigt de beslissing van de commissie van beroep als bedoeld in artikel 42 van de generale regeling voor de predikantstraktementen van 28 november 2005;
- bepaalt dat de kosten van de behandeling van deze zaak, voorzover het generale college betreffende, komen voor rekening van de Kerk.

Aldus gewezen op 17 mei 2006 door

mw mr M.G.J. Parkins-de Vin, mw mr J. Vijlbrief-van der Schaft, mr G.H. Bunt, ds J.C. Fockens, ds L. Korevaar.